THEOSOFIA

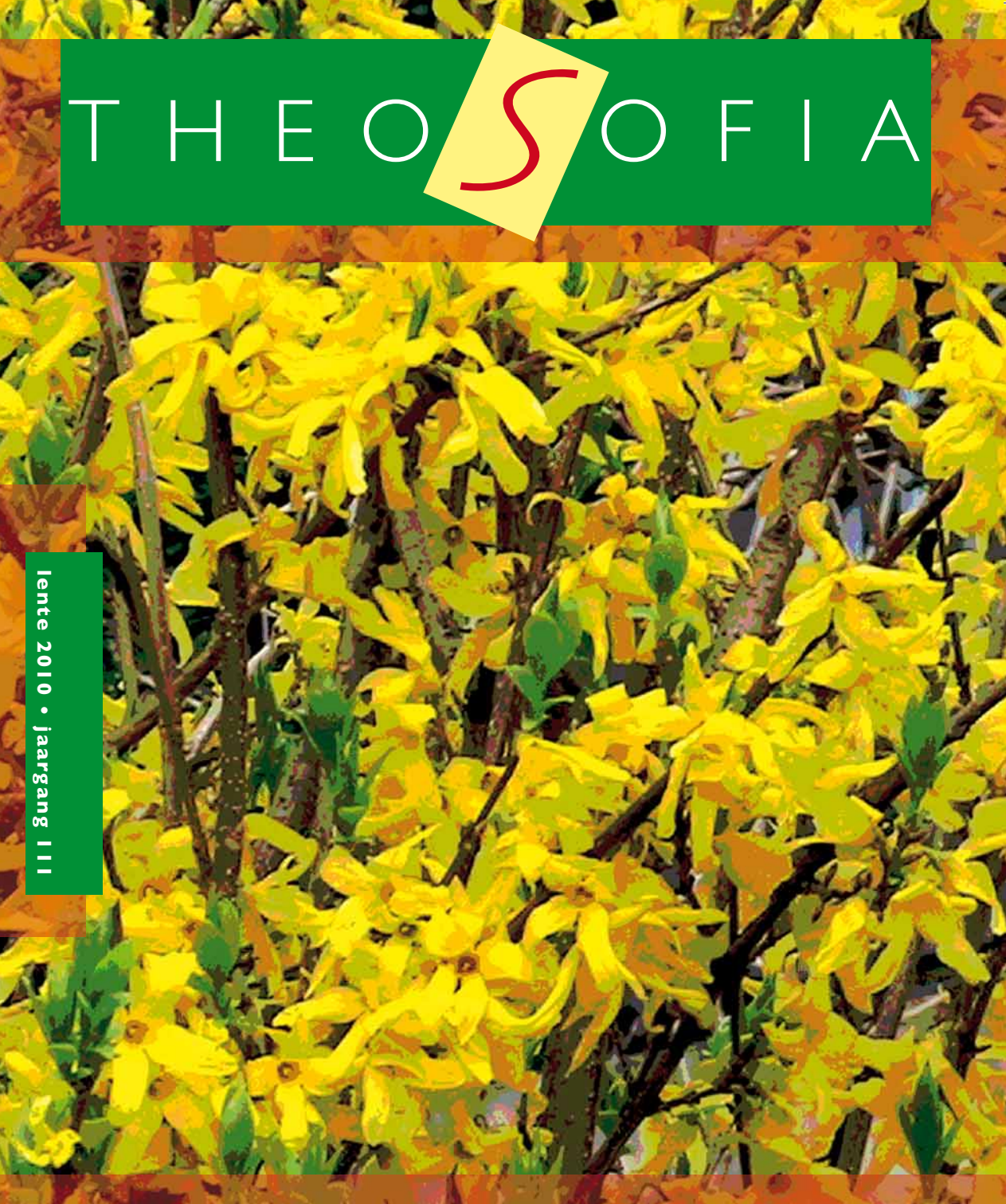

lente 2010 • jaargang III

In dit nummer:

Zichzelf ontdekken • Radha Burnier
Leven, sterven, zijn • Antonio Girardi
De juiste hoek: Vrijmetselarij • Geoffrey Farthing
De bloesem en de slang • John Algeo
Goed en kwaad • Greta Eedle

Vrijheid van denken

De Theosophical Society heeft zich wijd en zijd over de wereld verspreid en leden van alle religies zijn en worden er lid van zonder dat ze de specifieke dogma's, leringen en geloofsovertuigingen van hun eigen geloof opgeven. Daarom is het wenselijk het feit te benadrukken dat er geen enkele lering, geen enkele mening is, door wie ook onderwezen of gekoesterd, die in enig opzicht voor enig lid van de Vereniging bindend is, dat er geen lering, mening is die niet vrijelijk door enig lid mag worden aangenomen of verworpen. Instemming met haar drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap.

Geen leraar of schrijver, van H.P. Blavatsky tot nu toe, heeft enige autoriteit om zijn leringen of opvattingen op te leggen aan leden. Elk lid heeft evenveel recht om zich te verbinden aan elke school van denken welke hij/zij wenst te kiezen, maar hij/zij heeft geen recht om die keuze aan een ander op te dringen.

Noch een kandidaat voor enig werk, noch enige stemgerechtigde kan onverkiesbaar worden gemaakt of het stemrecht verliezen wegens enige opvatting die hij/zij heeft of wegens het lid zijn van een school van denken waartoe hij/zij zou behoren. Meningen of opvattingen geven geen recht op voorrechten en kunnen evenmin aanleiding zijn om strafmaatregelen te nemen.

De leden van de 'General Council' vragen elk lid van de Theosophical Society ernstig om deze fundamentele principes van de Theosophical Society te verdedigen, te handhaven en ernaar te handelen, en ook onbevreesd zijn eigen recht te doen gelden op vrijheid van denken en van meningsuiting, binnen de grenzen van hoffelijkheid en rekening houdend met anderen.

THEOSOFIA

Lente 2010 • Jaargang 111
Driemaandelijks tijdschrift van de
Theosofische Vereniging in Nederland
ISSN 0040-5868

Redactie:
Anne Myrthe Iken,
Elly Kooijman,
Els Rijneker (hoofdred.)
Peter J. Smit

Secretariaat redactie:
Toltraat 154,
1074 VM Amsterdam

Abonnementen:
Nederland en België voor
2010: € 25,-
Daarbuiten worden verzendkosten extra in rekening gebracht. Administratiekosten bij herinnering bedragen € 5,-
Losse nummers € 7,–
excl. evt verzendkosten.

Zetwerk:
Willy van Vledder
Omslag en kleur:
Richard van Dijk
Druk: A-D Druk bv / Zeist

© **2010**

Theosofische Vereniging in
Nederland / Amsterdam

Inhoud

Zichzelf ontdekken 47
Radha Burnier

Leven, sterven, zijn 53
Antonio Girardi

De juiste hoek: Vrijmetselarij 58
Geoffrey Farthing

De bloesem en de slang 65
John Algeo

Goed en kwaad 75
Greta Eedle

Verenigingsnieuws 83

Adressen Theosofische Vereniging 87

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, of op enig andere wijze, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

De Theosofische Vereniging is niet verantwoordelijk voor enigerlei mening in dit tijdschrift tot uiting gebracht, tenzij vervat in een officieel document.

The Theosophical Society

De Theosophical Society (waarvan de Theosofische Vereniging in Nederland de Nederlandse afdeling is) is op 17 november 1875 te New York opgericht door H.P. Blavatsky, H.S. Olcott en anderen. Zij heeft haar internationale hoofdkwartier te Adyar, Chennai, India en 49 afdelingen over de gehele wereld.

De Theosophical Society bestaat uit studenten die bij eender welke religie aangesloten kunnen zijn of bij geen enkele. De leden hebben met elkaar gemeen dat ze de drie doeleinden van de vereniging (zie achterkant omslag) onderschrijven, dat ze religieuze tegenstellingen willen oplossen, dat ze mensen van goede wil bijeen willen brengen ongeacht hun religieuze overtuiging en dat zij religieuze waarheden willen bestuderen en de resultaten van die studie met anderen willen delen. Zij zijn niet door een gemeenschappelijk geloof met elkaar verbonden, maar door het gezamenlijk zoeken en streven naar Waarheid. Zij zijn van mening dat Waarheid gevonden kan worden door studie, door reflectie, door zuiverheid van leven en door toegewijd te zijn aan hoge idealen. Zij zien de Waarheid als dat wat de moeite waard is om naar te streven, niet als een dogma opgelegd door een autoriteit. Zij vinden dat een overtuiging het resultaat zou moeten zijn van individuele studie of intuïtie, en niet daaraan vooraf zou moeten gaan, en gebaseerd zou moeten zijn op kennis, niet op aanname. Zij zijn tolerant jegens allen, ook jegens hen die intolerant zijn, niet als een voorrecht om te verlenen, maar omdat ze dat als hun plicht beschouwen.
Zij trachten onwetendheid weg te nemen in plaats van deze af te straffen. Zij zien elke religie als een uitdrukking van de Goddelijke Wijsheid. Zij geven er de voorkeur aan om religies te bestuderen in plaats van deze te veroordelen, om Goddelijke Wijsheid in praktijk te brengen in plaats van mensen ertoe te bekeren. Zoals Waarheid het doel is, is Vrede het wachtwoord.

Theosofie is de belichaming van waarheden die aan de basis liggen van elke religie en waarop geen enkele godsdienst het alleenrecht kan doen gelden. Theosofie biedt een filosofie die het leven begrijpelijk maakt en die laat zien dat de evolutie geleid wordt door rechtvaardigheid en liefde. Zij geeft de dood haar juiste plek, als een steeds terugkerende gebeurtenis die de poort opent naar een voller en stralender bestaan in een leven dat geen einde heeft. Theosofie geeft de wereld de Wetenschap van de Geest terug, door de mens te leren de Geest te zien als zijn werkelijk zelf en zijn denkvermogen en het lichaam als de dienaren daarvan. Theosofie verheldert de geschriften en leringen van religies door hun verborgen betekenis te ontsluieren, en aldus de juistheid ervan aan het denkvermogen aan te tonen zoals de gegrondheid ervan altijd bewezen is in de ogen van de intuïtie.

Leden van de Theosofische Vereniging bestuderen deze waarheden en theosofen trachten ernaar te leven. Iedereen die bereid is te studeren, tolerant te zijn, naar het hoogste te streven en volhardend te werken, is welkom als lid. Het is aan elk lid zelf om een ware theosoof te worden.

Zichzelf ontdekken

– Radha Burnier

Onder de vele illusies die de mensen teisteren, is er één die misschien ernstiger gevolgen kan hebben dan andere, namelijk het idee dat ik mezelf ken. Miljoenen mensen geloven dat zij zichzelf kennen. Maar wat weten wij nu echt?

Openbare Conventielezing, Adyar, 30 december 2005.

Ook al erkennen sommigen van ons het belang van het verwerven van zelfkennis, toch gaan wij in het dagelijks leven nog met alles om alsof wij onszelf al kenden. Dus laten wij nauwlettend kijken naar wat wij van onszelf weten. Misschien kent iedereen gedeeltelijk zijn of haar levensverhaal: waar werd ik geboren, wie zijn mijn ouders, waar ging ik op school, wat heb ik bereikt in mijn leven, wie zijn mijn vrienden of wie bewondert mij. Wij kunnen ook vleiende details toevoegen aan deze biodata. Omdat wij wat informatie hebben, denken wij dat wij onszelf kennen. Mensen zeggen zelfs trots, 'ik weet wie ik ben' en 'ik weet wat ik ben'. Wanneer iemand slaagt in het leven wordt het idee dat hij zichzelf kent sterker.

Als baby's of peuters kennen wij onszelf helemaal niet. Toen mijn jongere broer een klein kind was en net begon te praten, had hij het altijd over zichzelf als *papa*, waarmee hij 'baby' bedoelde in onze taal, en beschouwde zichzelf als één baby temidden van vele baby's, die ook *papa* genoemd werden. Maar op de een of andere manier verwerven wij laten zelf-identiteit.

Afgezien van noties over onze loopbaan of onze verdiensten, wat weten wij eigenlijk, als we ernaar kijken vanuit een oogpunt van gezond verstand? Veel van het gevoel van onszelf kennen is gebaseerd op kennis van ons fysiek lichaam, misschien nadat we veelvuldig in de spiegel gekeken hebben: ik ben lang of kort, ik word kaal of ik heb veel haar. Dus spelen het lichaam en zijn noden, begeerten en eisen alle een grote rol in het leven van de meeste mensen. Maar zelfs wat wij denken te weten over ons uiterlijk valt misschien niet samen met wat anderen daarover denken. Iemand gelooft misschien: 'Ik zie er nogal knap uit', terwijl andere mensen daar anders over denken. Een dame die jaren geleden vanuit Vietnam naar Adyar kwam, merkte op: 'De mensen hier zien er zo lelijk uit; ze hebben zulke grote neuzen!'. Sommige mensen zijn misschien trots op een arendsneus, maar zij vond een wipneusje veel aantrekkelijker! Dus kunnen onze denkbeelden over uiterlijk wel onjuist zijn.

Het is gemakkelijk om de tekortkomingen en fouten van anderen te zien, maar wij zien zelden wat er aan onszelf mankeert.

In feite weten wij nauwelijks iets over het lichaam – hoe coördineren alle ledematen en organen op zo'n prachtige manier? Niet omdat wij willen dat dit zo is; dat doen ze helemaal uit zichzelf! Wat geeft het lichaam zijn vitaliteit? Hoe komt die vitaliteit het lichaam binnen en voorkomt het uiteenvallen ervan? Wij hebben er geen idee van. Een klein aantal mensen heeft wat boekenwijsheid, maar in feite weten zij niets over hoe het lichaam functioneert. Hoe blijft het gezond? Zelfs de artsen weten niet echt veel; misschien schrijven zij niet de juiste medicijnen voor of slagen ze er niet in een chirurgische ingreep juist te verrichten. Zij weten hoe de interne machinerie werkt – maar niet helemaal.

Laten wij eens kijken naar de andere factoren die ons doen geloven dat wij onszelf kennen, bijvoorbeeld, onze emoties. Het kostbare geschenk van het zelfbewustzijn stelt ons in staat naar onze ervaringen te kijken en te zeggen: 'ik heb pijn geleden' of 'ik geniet' enzovoort. Het genot, de pijn en de worstelingen van onze emotionele natuur zijn dus bekend, maar op een heel oppervlakkige manier. Als wij leerden bedachtzamer te zijn, zouden wij ons misschien bewust worden van de vele tegenstellingen in deze emoties: soms vrees, soms een comfortabel gevoel; soms hoop en dan weer frustratie of teleurstelling. Zoals de *Bhagavad Gita* zegt, wij worden heen en weer geslingerd tussen emotionele tegenstellingen waarover wij weinig controle hebben. Maar over het algemeen zijn wij ons niet bewust van de tegenstellingen, ongerijmdheden en irrationaliteit in onze emotionele respons. Wij weten nog minder over onze onderdrukte gevoelens en verborgen motivaties. Daarom is het beroep van psycholoog, psychoanalyticus en psychiater winstgevend!

Mevrouw Montessori stelde dat een kind kan uitgroeien tot een vredelievende burger of een agressief individu, afhankelijk van hoe hij of zij behandeld is in de vroege jaren thuis en op school. Zij had waarschijnlijk gelijk. Ook zitten binnenin ons de tendensen uit vele voorgaande levens die doorwerken,

bijvoorbeeld vrees. Heel weinig mensen zijn volkomen vrij van vrees, omdat deze in de hersenen is ingebouwd om overleven in incarnatie na incarnatie mogelijk te maken. Iedereen die irrationele angsten en vermoedens ervaart, kan er bijna zeker van zijn dat zij overgeërfd zijn uit een ver verleden. Vanaf hun kindertijd hebben bepaalde individuen een gelukkig karakter, anderen zijn achterdochtig en weer anderen zijn dapper of verlegen. Wij weten bijna niets over deze overgeërfde neigingen en dus hebben we moeite die het hoofd te bieden. Daarom heerst er zoveel verwarring en verbijstering in deze wereld.

Daarnaast moeten we naar het denkvermogen kijken dat wij denken te kennen. Het ontdekken van de waarheid over onze mentale aard is heel moeilijk. Wij hebben dat stadium van evolutionaire ontwikkeling bereikt waarin het brein heel knap is, en dus identificeren wij ons vrijwel geheel met breinprocessen, willen wij dat onze kinderen intellectueel capabel zijn, de ladder van sociaal succes bestijgen of op sommige vlakken uitmuntend zijn. Als wij ons verbeelden dat wij het denkend principe zijn is dat eigenlijk net als het veranderen van een dief in een politieagent. In *De Stem van de Stilte*, een theosofische klassieker, wordt dit denkend principe de 'gedachtenproduceerder' genoemd, die 'illusie wekt' en het werkelijke doodt. Maar jammer genoeg is zelfbewustzijn niet in ons uitgedijd in een mate dat wij beseffen dat een heleboel beelden, ideeën en theorieën, geprojecteerd door het denkvermogen, illusies scheppen.

Laten wij ook bedenken dat wat iedereen projecteert als 'mijzelf' helemaal niet overeenkomt met wat andere mensen zien. Het is gemakkelijk om de tekortkomingen en fouten van anderen te zien, maar wij zien zelden wat er aan onszelf mankeert. Dus het overdenken van deze zaken zou twijfel in ons denkvermogen moeten zaaien. Weet ik echt wel wie ik ben? Ik weet maar weinig over het lichaam, of over mijn onbewuste emotionele natuur, of hoe mijn mentale aard illusies opwerpt en het werkelijke doodt. Wij weten zo weinig dat wij onszelf zouden moeten bevragen en wij meer over onszelf zouden moeten ontdekken, in plaats van te zeggen 'ik weet wie of wat ik ben', daarbij bedenkend dat wij, zelfs al zeggen wij dat niet openlijk, ons gedragen alsof wij wel weten wie wij zijn.

Wij weten zo weinig dat wij onszelf zouden moeten bevragen en wij meer over onszelf zouden moeten ontdekken.

Onder de vele spirituele leraren die het hadden over de noodzaak tot zelfkennis was mevrouw Blavatsky, die schreef: 'de kennis van het zelf is de wijsheid zelf'. Sri Ramana Maharshi adviseerde mensen voortdurend zichzelf af te vragen: 'wie ben ik?' Krishnamurti sprak veel over het zelf en zijn activiteiten. Laten we beginnen met het ontdekken van de waarheid over het zelf, in plaats van voortdurend de zware last van een zelfbeeld met ons mee te dragen? Natuurlijk kunnen wij zeggen: 'Waarom zou ik mijzelf ontdekken? Wat ik weet over mijzelf stelt mij in staat goed te functioneren in het dagelijks leven. In feite heb ik tamelijk veel succes gehad in mijn leven. Wat wil ik nog meer?' Maar de wereld toont ons de onjuistheid van

deze positie. De wereld is een spiegel die het geweld in ons, de corruptie, de misleiding en wreedheid van de meerderheid van de mensen weerspiegelt. Daarom is het heel belangrijk om meer te weten te komen over onszelf.

Laten wij erover nadenken en beseffen dat als wij onszelf niet begrijpen, wij pijn veroorzaken voor onszelf en veel ellende in de wereld.

Wanneer wij een verkeerde notie van onszelf hebben kunnen wij onszelf ook pijn doen. Als ik denk dat ik heel belangrijk ben, zal ik vroeger of later gekwetst worden omdat iemand iets zal doen of zeggen dat mijn belangrijkheid tegenspreekt. Als iemand zou zeggen: 'U bent dwaas', zouden wij boos worden. Laten wij in plaats daarvan naar onszelf kijken en onderzoeken of wat de criticus zegt onjuist is, of gedeeltelijk juist, of wat dan ook, zodat onze gelijkmoedigheid behouden blijft en wij ons geluk niet afhankelijk maken van enige factor buiten onszelf. Als wij onszelf in de war laten brengen veroorzaken wij ellende voor onze omgeving, onze vrienden, onze familie en de wereld in het algemeen.

Tegenwoordig willen mensen het vlees van wilde dieren eten, zelfs van bedreigde soorten, vanwege een behoefte aan bevrediging van de zintuigen. De begeerte naar nieuwigheden en het kietelen van de zintuigen is verantwoordelijk voor de opbouw van onze consumptiemaatschappij. Wanneer wij aan onszelf denken als het lichaam en ons vereenzelvigen met de begeerten van het lichaam, worden wij verantwoordelijk voor veel leed, toenemende wedijver, conflicten enzovoort. Toenemend consumentisme vernietigt onze prachtige aarde en haar immense gevarieerdheid, en vervuilt de elementen. Dus laten wij erover nadenken en beseffen dat als wij onszelf niet begrijpen, wij pijn veroorzaken voor onszelf en veel ellende in de wereld. Aan de andere kant, als er vrede is in ons hart, zal er vrede zijn in de wereld. Vredesmeditaties en voordrachten over vrede hebben weinig effect wanneer er geen begrip is van hoe wij vrede teweeg kunnen brengen in ons hart. Dus moeten wij beginnen aan de taak om onszelf te begrijpen om een betere wereld te scheppen, omdat, zoals wij al zeiden, de wereld een spiegel is van onszelf.

Aan de voeten van de Meester zegt dat het fysiek lichaam vele dingen verlangt: het wil uitrusten als er werk te doen is of wanneer het nodig is naar voren te komen om iemand te helpen. Het lichaam is misschien lui en geneigd zich niet in te spannen. Dan zal het zeggen: 'laat iemand anders ervoor zorgen dat het werk gedaan wordt'. Het fysiek lichaam heeft zijn eigen behoeften, omdat elke cel in dit lichaam een levend schepsel is dat op zijn eigen manier evolueert, op zijn eigen niveau. Alle cellen van het lichaam bij elkaar hebben een eigen bewustzijn. In de technische theosofie heet het de 'fysieke elementaal'.

Zij die gelezen hebben over het leven van Krishnamurti hebben gehoord over wat genoemd wordt 'het proces'-hoe, wanneer hij het lichaam verliet voor ander werk, het lichaam placht te zeggen 'Verlaat mij niet'. Het placht te roepen 'Kom terug!' en daarna vermande het zich door te zeggen 'ik moet hem niet terugroepen, mij is gezegd dat ik dat niet moet doen'. Wij moeten ons ervan bewust zijn dat het lichaam

zich zo gedraagt, anders worden wij slaven van dat lichaam. Hetzelfde kan gezegd worden over onze emotionele en mentale aard; zij hebben hun eigen manieren van functioneren en als wij onoplettend zijn, misleiden zij ons. De emotionele natuur houdt van gewelddadige trillingen. Zij wil zich graag ongelukkig, gekwetst, opgewonden voelen en heen en weer geslingerd. Zij maakt zich niet noodzakelijkerwijs druk of de ervaring pijnlijk of prettig is, omdat zij nu eenmaal houdt van sterke vibraties.

Aan de voeten van de Meester vertelt ons ook dat het mentaal lichaam zich graag trots afgescheiden houdt. Daarom vergelijkt het en oordeelt het, om zichzelf ervan te overtuigen dat het beter is dan anderen. Vaak zijn wij ons echter niet bewust van deze feiten. Daarom analyseren wij, hebben wij kritiek en bedenken wij manieren om mensen en dingen te meten. Vandaar het belang van de leerstelling 'Oordeel niet'. Differentiatie maakt deel uit van de manier van functioneren van het denkvermogen en het heeft zijn nut. Wij zouden verdwalen in de fysieke wereld, als wij het vermogen zouden verliezen om verschillen op te merken en dingen te herkennen. Maar terwijl wij dat doen, bouwen wij voortdurend, steen voor steen, het gevoel op van ikheid.

Zichzelf ontdekken betekent niet een herinnering hebben aan wat psychologen of een spirituele leraar gezegd hebben. De woorden van iemand anders kunnen ons niet helpen om te ontdekken wat het zelf wel en niet is. Wij moeten dit zelf ontdekken en pas dan beginnen wij ons leven anders te leven. Het zelfbewustzijn in de mens is nog heel rudimentair en daarom kunnen wij niet weten wat zich in ons onderbewustzijn bevindt – de onderdrukte gevoelens en verborgen motivaties.

De meesten van ons zijn tevreden met mechanisch leven. Vóór het menselijk stadium wordt het handelen geprogrammeerd door de natuur en alle schepselen doen wat goed voor het is, geleid door de wijsheid van de natuur. Het soort voedsel dat zij zoeken, de gewoontes waarmee ze geboren worden enzovoort zijn 'instinctief'. Wanneer een moeder- pinguïn aan de Zuidpool voedsel gaat zoeken, houdt de vader het ei warm onder zijn eigen lichaam en draait hij het om, omdat het ei anders heel snel zou bevriezen. Hoe weet hij wat hij moet doen? Dat heeft de natuur hem geleerd. Maar als mensen zich gedragen als geprogrammeerde schepselen zien ze af van het menselijk vermogen tot onderscheiden. Wij observeren niet langer en maken geen onderscheid tussen het werkelijke en het onwerkelijke, wat goed is en wat kwaad, wat helpend is en wat destructief. Wij weten heel weinig over deze dingen, over hoe destructief wij zijn op onze eigen kleine manier. Wanneer wij onvriendelijk spreken of onverschillig blijven jegens de pijn van anderen, zondigen wij.

Als er vrede is in ons hart, zal er vrede zijn in de wereld.

Er schuilt echter een ernstig gevaar in het leren van zelfobservatie. Het kan een nieuwe vorm van egoïsme worden. Het is essentieel om te observeren en vrij te worden van onze kwetsuren, boosheid, hebzucht enzovoort. Maar de vaardigheid van zelfbewustzijn moet ontwikkeld worden zonder zelfmotivatie.

Het is interessant om te merken dat, wanneer wij concluderen dat wij beter zijn dan anderen, juist dat feit ons hetzelfde maakt als ieder ander. Allen die ikheid in actie brengen zitten in het zelfde schuitje, in dezelfde stroom van egoïstisch leven, alleen bezig met zichzelf. Er is waakzaamheid nodig om ervoor te zorgen dat zelfobservatie niet een nieuw soort bezig zijn met onszelf wordt. Vandaar dat de *Upanishads* verklaren dat het pad naar vrijheid van het zelf, van illusie en misère, messcherp is, waardoor het moeilijk wordt om ons innerlijk evenwicht te bewaren. In *Licht op het Pad* wordt het 'de gevaarlijke levensladder' genoemd. Ons wordt gevraagd het pad te betreden met bewustzijn, maar zonder bezig te zijn met onszelf en zonder subtiele vormen van egoïsme.

Om dit gevaar te vermijden moeten we niet persoonlijk zijn en het 'ik' associëren met alles wat wij doen. Het is natuurlijk om het plezierig te vinden wanneer wij een kennis ontmoeten of iets prachtigs zien. Het hele leven is zo prachtig dat wij voortdurend in een staat van geluk zouden kunnen zijn, als wij maar de illusie af konden schudden door voortdurend te denken: 'dit plezier is van mij, ik ben dit, ik ben dat' enzovoort. Plezier is plezier. Waarom moeten wij zeggen dat het *mijn* plezier is? Uw plezier is niet verschillend van het plezier van andere mensen. Uw geluk (als het echt is) is als het echte geluk in ieder ander. Laten wij dus geen slaven zijn van de gewoonte om te denken in termen van 'ik' en 'mijn', want iedere keer dat wij dat doen verharden wij het zelfcentrum in onszelf.

Ten tweede, zoals *Licht op het Pad* adviseert: *'Beschouw het hele leven rondom u ernstig. Leer intelligent te kijken in de harten van de mensen'*. Om te ontdekken hoe het zelf zich gedraagt, is het het beste om niet alleen zichzelf te observeren, maar ook hoe het werkt in andere mensen. Wanneer wij met bus of trein reizen, kunnen wij observeren hoe mensen zich gedragen, hoe het zelf zichzelf projecteert, probeert de beste zitplaats te bemachtigen, allemaal op basis van zijn eigen gemak en plezier. Wij kunnen veel leren over de menselijke natuur door zelfs te kijken naar de manier waarop dieren zich gedragen. Met alles rondom ons bedoelen we dieren, mensen, kinderen, hoe zij opgroeien tot volwassenen, en ook de schoonheid, de wijdsheid, de creativiteit van de natuur en onze eigen antwoorden daarop. Aldus kunnen wij meer en meer over onszelf ontdekken zonder egoïstisch te worden.

Men zegt dat intelligentie onpartijdig is. Dus moeten wij objectief en onpersoonlijk observeren, zonder oordelen en conclusies, om te ontsnappen aan het gevaar van voortdurend bezig zijn met onszelf.

Uit: *The Theosophist,* maart 2006
Vertaling: A.M.I.

Leven, sterven, zijn

– Antonio Girardi

Een is de macht van alle dingen; als dat Ene er niet was, zou er niets bestaan, noch intelligentie noch de dageraad van het leven, noch universeel leven. Datgene wat boven leven staat is de oorzaak van leven; de activiteit van leven, die alle dingen is, is niet de eerste, maar die eerste is de bron waaruit hij voortkomt. **(Plotinus)**

Ik zie de paden van liederen die continenten en eeuwen omvatten; mensen die sporen van liederen achtergelaten hebben (waarvan wij van tijd tot tijd de echo horen) waarheen zij ook gegaan zijn; en die sporen moeten ons terugleiden in tijd en ruimte naar een kuil… waar de eerste mens… zijn mond opende en het eerste vers van het wereldlied uitschreeuwde: ik ben. **(Bruce Chatwin)**

Antonio Girardi is voorzitter van de Italiaanse afdeling van de Theosophical Society.

De sterrenhemel op een rustige nacht suggereert de diepte van de sterrenruimte en onze realiteit als mensen krijgt om zo te zeggen een andere dimensie in het zicht van de grandeur en de schoonheid die ons overheersen. Een soortgelijke ervaring kan ons van aangezicht tot aangezicht frapperen met het piepkleine dat dag na dag nieuwe dimensies en nieuwe mogelijkheden van materie ontsluiert.

Maar het hele universum roept van binnenuit trillingen op van schoonheid en harmonie die voorbij emoties gaan; er zit dichtkunst in het kijken naar de hemel op een zomernacht en er zit sereniteit in het beseffen tot welke hoogte materie ons wezen steunt door een bijna oneindige reeks vitale intelligente processen. De wetenschap zelf ontdekt elke dag steeds uitgestrektere en steeds complexere aspecten van de wereld en komt steeds dichter bij visies van de wereld die typisch zijn voor esoterie en mystiek. Als gevolg daarvan wordt de benadering van nieuwe dimensies die zo gevarieerd en rijk zijn in zekere zin steeds legitiemer.

Een van de mooiste passages van de *Bhagavad Gita* is de dialoog tussen

Krishna en Arjuna over realisatie volgens de Sankhya: '*Je moet weten dat Dat waarvan het universum geheel doortrokken is, onverwoestbaar is en dat niemand kan vernietigen wat eeuwigdurend is*'(II,17). En verder:

'*De dood is onontkoombaar voor de levenden, geboorte is onontkoombaar voor de doden*' (II,27). In het licht van Vedanta is Atman of het ZELF het noumenon dat in ons is, en is identiek met DAT – met Brahman. '*U bent dat*' is de bekendste stelregel van de Vedanta en de Upanishads.

Waar wij de waarde van de talloze uitweidingen die er bestaan erkennen, kan er geen volkomen bevrediging zijn op het gebied van kennis en beschrijving alleen. Het heilige past niet in tijd, denken of worden. Maar als het verleden en de toekomst binnen het kader vallen van de tijd, stelt het heden ons in staat een intiemere verbinding aan te gaan met zijn. In het 'hier en nu' bestaan leven en dood naast elkaar in één verenigd geheel en is observatie geen apart feit. In een 'realiteit' die gekenmerkt wordt door de schijnbare verandering van dingen zijn de wonderen van liefde en van schoonheid dan mogelijk. De lange reeks 'inventarissen' en beschrijvingen van de wereld wijkt voor de stilte. Tijd, dood en andere realiteiten conditioneren niet het wezen dat 'is'.

De weg van het hart

Gedurende de hele historie hebben gebeurtenissen aan de ene kant de grote kracht van zelfzucht, angst en onwetendheid aangetoond en aan de andere kant de voortdurende aanwezigheid van een wijsheid die zichzelf heeft uitgedrukt, zowel in de ijlere vormen van de dichtkunst en de filosofie, als in het dagelijks leven.

Die wijsheid, belichaamd door bekende of naamloze individuen, bevat diepe kennis, in verschillende culturen uitgedrukt in verschillende vormen. Maar het is altijd een uitdrukking van dat ondefinieerbare iets wat verenigt en wat altijd de mensheid gekarakteriseerd heeft. Toch heeft Jiddu Krishnamurti het feit benadrukt dat de mensheid gedurende de laatste millennia psychologisch geen significante stap voorwaarts gezet heeft op de weg naar begrijpen en eenheid. Het 'Leitmotif' van Krishnamurti's leringen heeft een diepe betekenis, namelijk de bevestiging dat kennis, beschouwd als 'accumulatie', slecht is voor menselijke vooruitgang en één van de grootste obstakels voor het bloeien van ware kennis. Maar Krishnamurti's bevestiging staat niet alleen. Bewustzijn in de mens moet leiden tot het 'liquideren van de bekende wereld'. Dit is beter dan doorgaan als een complex geheel van gecodificeerde (tot wet gemaakte) kennis. Wanneer kennis beschouwd wordt als een werkhypothese, om de gevolgen ervan te evalueren, lijkt het dat er aan de wortel daarvan een filosofie ligt die nogal lijkt op die van oorspronkelijk boeddhisme. Onze 'realiteit' is niet-permanent en illusoir. Lijden wordt veroorzaakt door begeerte. Bevrijding van begeerte betekent bevrijding van lijden – er bestaat geen 'zelf' dat afgescheiden is van de persoonlijkheid, of wij kunnen zeggen dat de scheiding van het onderwerp dat observeert en het ding dat geobserveerd wordt de hoofdoorzaak is van zinsbegoocheling.

Maar op de achtergrond van de boodschap van Krishnamurti bestaat er ook permanent een unitaire staat van weten die tevoorschijn komt wanneer men zichzelf bevrijdt van de gekende

wereld. Hij kiest er bewust voor om die staat niet te definiëren, maar vooral door zijn dichterlijke welsprekendheid geeft hij een glimp van het licht dat bestaat achter de deur van zintuiglijke waarneming, die beperkt is. Het zijn vooral zijn toespraken als jongeman als ook zijn Journal en Notebook die dit met grote kracht en diepgang uitdrukken. In zijn aantekeningen van 20 september 1973 schrijft Krishnamurti: '*De wereld om u heen is gefragmenteerd en u bent dat ook, en de uitdrukking ervan is conflict, verwarring en misère; u bent de wereld en de wereld bent u. Geestelijke gezondheid is een leven vol actie leiden zonder conflict. Actie en idee zijn tegenstrijdig. Zien is het doen; niet eerst ideatie en actie volgens de conclusie. Dit leidt tot conflict. De analist is zelf het geanalyseerde. Wanneer de analist zichzelf afscheidt als iets anders dan het geanalyseerde, baart hij conflict en conflict is het gebied van de onbalans. De observeerder is het geobserveerde en daarin ligt gezond verstand, het geheel, en samen met het heilige komt liefde*' (*Journal*, p.21).

Maar wat moeten wij in dat geval met alle kennis die verzameld is door de mensheid in de loop van haar geschiedenis? Er kan slechts een tweevoudig antwoord op zijn: aan de ene kant moet kennis in concrete vorm bewaard, onder ogen gezien en diepgaand onderzocht worden, in al haar rijkdom. Aan de andere kant moet diezelfde kennis, die dient om de muren van onze onwetendheid af te breken, psychologisch achtergelaten worden om verstoring van de vrijheid van onderzoek, die ons als enige tot volledige kennis kan brengen, te vermijden.

De speciale eigenschap van de mens is zijn intuïtie van waarheid, van zijn. De mens is in staat om tegelijkertijd te begrijpen dat talen begrip inperken en toch het communicatiemiddel zijn. Een idee, een dichterlijke impuls, een traditie wordt aan anderen overgebracht door taal en dus kan die taal geen waarheid zijn, zelfs als hij dat zou suggereren, er een glimp van geven of die oproepen. Toen Pilatus aan Jezus vroeg wat waarheid is, gaf Jezus geen antwoord, daar hij zich ervan bewust was dat men de waarheid niet in woorden kan vatten.

Dit aspect van de menselijke dimensie ontsluiert een soort intrinsieke grootheid: in feite slagen de mysticus, de dichter en de mens die in staat tot dromen en niet alleen tot verbeelding is, er niettemin in, zelfs middels het woord, een brandende dorst naar liefde en eenheid over te brengen die zich uitstrekt naar het al.

Jalal ud-Din Rumi schreef: '*Reinig uzelf van de attributen van het "ik", om uw eigen zuivere essentie te overdenken en denk in uw hart na over alle wetenschappen van de profeten, zonder boeken, leraren, meesters. Het boek van de soefi's bestaat niet uit inkt en letters, het bestaat alleen uit een hart dat zo zuiver is als sneeuw.*'

Deze woorden van Rumi zijn niet zo verschillend van die van Krishnamurti. Een aantal millennia eerder beschreef de *Bhagavad Gita* de prachtige dialogen tussen Krishna en zijn favoriete discipel Ardjuna: '*Hij die inziet dat elke handeling in gang wordt gezet door de schepping, terwijl het Zelf niet handelt, ziet de werkelijkheid.*' Wanneer we een grote sprong voorwaarts in de tijd maken, komen wij bij de ontroerende pagina's van *De Stem van de Stilte*, zoals 'vertaald' door Helena Petrovna Blavatsky: '*Onttrek u aan de waarneming van alle uiterlijke voorwerpen en beelden. Weerhoud innerlijke voorstel-*

lingen, opdat zij niet een duistere schaduw op uw zielelicht werpen.'(86)

Zo is ieder mens een soort 'punt', geplaatst in een 'netwerk' dat in verscheidene dimensies ronddraait om zijn as. Ieder drukt in ruimte en tijd een totaal van waarden en situaties uit die hem ertoe brengt zich te gedragen als een toneelspeler die een bepaalde rol speelt op een toneel dat min of meer verlicht is.

Het is heel belangrijk te trachten zich hiervan bewust te zijn om de oorzaken van de verdeeldheid te begrijpen die onze onwetendheid voeden. Kennis van de tradities die ons dagelijks leven beïnvloeden is een belangrijk element bij het bepalen van onze existentiële situatie en het beseffen van onze persoonlijke positie als een 'punt in het netwerk'. Maar als wij vast blijven zitten op dat 'punt', als wij er niet in slagen daar voorbij te komen, kunnen wij nooit komen bij een holistisch begrijpen van het leven.

Daarom moeten wij dus dit 'punt' psychologisch verlaten. Daartoe moeten wij het pad van het hart volgen, dat ons leert de middenweg te volgen, vertrouwen te hebben in de eeuwige goedheid van alle dingen en moeten wij de verscheidene gebeurtenissen in het leven met sereniteit en hartstocht onder ogen te zien.

Bernardino de Boca schrijft poëtisch: '*Ieder van ons heeft een toverlier. Het is een resonerende spiegel die het kwaad afweert en het goede aantrekt. Die toverlier is onze ziel. Maar het is onontbeerlijk te weten dat wij een ziel zijn die meetrilt in harmonie met het leven, in het heden, gespeend van illusie van enige soort*.'

Aldus is het de weg van het hart die ons in contact brengt met de dromen die het leven aan ons heeft toevertrouwd, als een zuivere expressie van ons wezen. Het is een weg van evenwicht die de geest en de emoties gebruikt om rede en gevoelens te ontwikkelen. De essentie ervan wordt voorgesteld door de vier zuivere vuren van de boeddhistische traditie: sympathie, liefde, mededogen en neutraliteit. Maar aangezien de liefde een universeel karakter heeft, is het goed om er een paar extra opmerkingen over te maken.

Het bewustzijn van de Bodhisattva

Liefde is zeker alom aanwezig, aangezien wij het op ieder niveau aantreffen. Als wij kijken naar de zevenvoudige samenstelling die kenmerkend is voor de theosofische benadering, met zijn onderverdeling van de menselijke werkelijkheid in de verschillende gebieden, zien wij het volgende: aan de ene kant kunnen wij ons de mogelijkheid voorstellen dat een universele en algemeen makende kracht zoals liefde de nuances en kleuren aan kan nemen die typerend zijn voor ieder gebied.

Aan de andere kant kan liefde de kracht zijn die de menselijke bewustzijnsgebieden materialiseert door rechtstreeks het eindige en het oneindige te associëren. Dit geeft de mens de mogelijkheid om eeuwigheid in tijd te vinden, waarbij hij dezelfde kracht en dezelfde waardigheid geeft aan zijn en niet-zijn.

Onze bespiegeling over liefde moet ook rekening houden met tenminste twee belangrijke beweringen die we vinden in 'De Zeven Poorten', gedrukt onder de algemene titel *De Stem van de Stilte*: '*Alles is onbestendig in de mens behalve de zuivere, heldere essentie van Alaya. De mens is er de kristallen straal van; een bundel licht, smetteloos van binnen, een soort van lemen stof aan de lagere buitenkant. Die bundel is uw*

levensgids en uw ware Zelf, de Wachter en de stille Denker…' (250)

De tweede wijst op de realisatie van een Bodhisattva: '*Weet, dat de stroom van bovenmenselijke kennis en de Deva-wijsheid die u hebt verworven, uit uzelf, het kanaal van Alaya, moet worden uitgegoten in een andere bedding.* (289)

Weet, Narjol van het Verborgen Pad, dat het reine, frisse water hiervan moet worden gebruikt om de bittere golven van de Oceaan zoeter te maken – die machtige zee van leed, gevormd uit de tranen van de mensen. (290)

Helaas! Wanneer u eenmaal bent geworden als de vaste ster in de hoogste hemel, moet dat heldere hemellichaam vanuit de diepten van de ruimte stralen voor allen – behalve voor zichzelf; geef licht aan allen, maar ontneem het niemand. (291)

Helaas! Wanneer u eenmaal bent geworden als de zuivere sneeuw in de bergdalen, koud en hardvochtig om aan te raken, maar warm en beschermend voor het zaad dat diep onder haar boezem slaapt – dan moet die sneeuw de bijtende vorst, de noordenwinden opvangen, en zo voor hun scherpe en wrede tanden de aarde behoeden die de beloofde oogst bevat, de oogst die de hongerigen zal voeden. (292)

Liefde is meditatie

Meditatie over liefde leidt ons tot echt begrijpen van leven en dood. Plato parafraserend: zo lang liefde beschouwd wordt als een vervanger van armoede en behoefte, is het waarschijnlijk dat de menselijke logica gehecht zal blijven aan een concept van steeds meer willen hebben en consumeren. Als daarentegen de mens erin slaagt zijn denkvermogen 'leeg te maken' van alle conditionering en dogma's en zichzelf in vol vertrouwen opent voor meditatie over Zijn, dan zal het mogelijk zijn dat liefde bloeit en uitbot in ons leven – een waarlijk innerlijke revolutie.

Op die manier kunnen de voertuigen (lichaam, emoties en gedachten) open gaan voor de instroming van het innerlijk licht dat de weg verlicht en de Eenheid van Leven aanwijst als de wortel van universele broederschap zonder onderscheid. Moreel gedrag (dharma) zal dan niet langer van buitenaf worden opgelegd op basis van autoriteit, maar zal, aan de andere kant, geïdentificeerd worden met respect voor het leven zelf in zijn essentie.

Krishnamurti schreef:

Liefde… was overal, zo gewoon dat je haar onder een dood blad of in die jasmijn naast het oude verzakkende huis kon vinden. Maar iedereen was bezig, in beslag genomen en afwezig. Ze was er en ze vervulde je hart, je geest en de hemel; ze bleef en zou je nooit verlaten. Alleen moest je wel aan alles ontsterven, zonder wortels zijn, zonder een traan. Dan zou ze tot je komen, als je geluk had en voorgoed zou ophouden haar smekend, hoopvol en in tranen achterna te lopen…

Het opbloeien van meditatie is goedheid… Ze bloeit alleen in vrijheid en na het wegvallen van dat wat is. Zonder vrijheid is er geen zelfkennis en zonder zelfkennis is er geen meditatie. Het denken is altijd onbeduidend en oppervlakkig, hoe ver het ook op zoek naar kennis kan gaan. Het verkrijgen en verbreden van kennis is geen meditatie. Ze bloeit alleen als je vrij bent van het bekende en kwijnt weg in het bekende.

(*Krishnamurti over Krishnamurti*, p.192/3

Uit: *The Theosophist*, februari 2006
Vertaling: A.M.I.

De juiste hoek: Vrijmetselarij

Uit de geschriften van H.P. Blavatsky

– Geoffrey Farthing (samensteller)

H.P. Blavatsky (HPB) werd in contact gebracht met de maçonnerie (vrijmetselarij) door familieleden en vrienden in haar vormingsjaren. Later waren veel van de mensen waar zij mee omging vrijmetselaren, onder wie ook kolonel Olcott die één van de stichters van de TS was en de eerste president ervan werd. Met de publicatie van de theosofische leringen werd een aantal tot dan toe streng bewaakte occulte geheimen voor het eerst openbaar gemaakt. Hiertegenover stond dat de werkelijk betekenisvolle geheimen van de maçonnerie, betrekking hebbend op de aard en de processen van de natuur zelf, vanuit de vroegste tijden verloren waren gegaan.

Geoffrey Farthing was voormalig General Secretary van de Theosophical Society (TS) in Engeland. In 1996 kreeg hij de Subba Row medaille voor zijn bijdrage aan de theosofische literatuur.

Er is geen bewijs dat HPB, ondanks haar vele maçonnieke connecties, formeel ingewijd is in de vrijmetselarij of een regelmatig bezoekster was van enige loge. Haar betrokkenheid hing samen met het kennisnemen van de leringen en praktijken van het oosterse occultisme van de Trans-Himalaya. Hierdoor, en tot op zekere hoogte rechtstreeks van haar Meesters, bezat zij kennis van de geheimen en gebruiken van de vrijmetselarij; niet zozeer uit enige literatuur die, aangezien die gepubliceerd was, geen echte geheimen van het occultisme zou hebben kunnen bevatten. *'Als de vraag gesteld wordt hoe een niet-ingewijde het kan leren kennen [de maçonnerie] komt het antwoord: aloude en moderne vrijmetselarij zijn verplichte studieonderwerpen voor elke oosterse occultist.'* [*Collected Writings –CW-* XI, 71]

Volgens HPB werden vanaf de allervroegste tijd van de mensheid de fundamentele waarheden van de natuur en van het functioneren van de kosmos toevertrouwd aan de Adepten van het

Heiligdom, die met elkaar verbonden waren door 'een universele vrijmetselarij'. Hier kan echter het woord vrijmetselarij veeleer gebruikt worden in algemene dan in specifieke zin. Niettemin lijkt het er wel op dat in één of andere vorm datgene wat nu vrijmetselarij of alleen maar metselarij (maçonnerie) is, bekend en gepraktiseerd is vanaf de aller-vroegste tijd.

HPB zegt dat de moderne maçonnerie de vage afspiegeling is van de oeroude occulte maçonnerie van de leringen van die goddelijke metselaars die de mysteriën van prehistorische en voorwereldlijke inwijdingstempels (gebouwd door waarlijk bovenmenselijke bouwheren) ingesteld hebben.

'De mysteriën werden naar Zuid en Centraal Amerika, Noord Mexico en Peru gebracht door de Atlantiërs in de dagen dat een voetganger uit het noorden [van wat eens ook India was] misschien het schiereiland van Alaska had kunnen bereiken, haast zonder daarbij natte voeten te krijgen, door Mantsjoerije, over de latere Straat van Tartary, de Koerillen en de Aleoeten; in de tijd ook dat een andere reiziger, die vanuit het zuiden kwam, uitgerust met een kano, te voet had kunnen gaan vanuit Siam, de Polynesische eilanden had kunnen oversteken en overal het continent Zuid Amerika had kunnen binnenwandelen.

Zij (de mysteriën, red.) *bleven bestaan tot de tijd dat de Spaanse invallers kwamen. Die vernietigden de Mexicaanse en Peruaanse archieven, maar werden ervan weerhouden hun ontheiligende hand te slaan aan de vele piramiden – de loges van een aloude inwijding – waarvan de ruïnes verspreid liggen door Puente Nacional, Cholula en Teotihuacan. De ruïnes van Palenque, van Ococimgo in Chiapas en andere in Centraal Amerika zijn iedereen bekend. Als de piramiden en tempels van Guiengola en Mitla ooit hun geheimen verraden, zal aangetoond worden dat de huidige leer een voorloper is geweest van de grootste waarheden van de natuur. Intussen kunnen ze allemaal Mitla genoemd worden, "de plaats van verdriet" en "de woonplaats van de (ontheiligde) doden".'* [*CW* XIV, 279-80]

Volgens de Belgische vrijmetselaar Ragon werd een Franc-maçon (geen maçon-libre) ingewijd in de aloude Mysteriën. In het Engels wordt maçon vertaald als mason (metselaar).

In zijn "Franc- maçonnerie Occulte" verwijt Ragon, een beroemde en geleerde Belgische vrijmetselaar, de Engelse vrijmetselaars terecht of ten onrechte, dat ze de vrijmetselarij, die eens was gebaseerd op de oude mysteriën, hebben verstoffelijkt en onteerd, door tengevolge van een onjuiste opvatting over de oorsprong van de orde, de naam vrij metselarij en vrij metselaars aan te nemen. De fout is toe te schrijven, zegt hij, aan hen die de vrijmetselarij in verband brengen met de bouw van de Tempel van Salomo en haar oorsprong daarvan afleiden. Hij spot met dit denkbeeld en zegt: … "De Franc-Maçon (wat niet maçon libre, of vrije metselarij is) wist, toen hij deze titel aannam, heel goed dat er geen sprake was van het bouwen van een muur, maar dat het erom ging te worden ingewijd in de oude mysteriën, … ; dat zijn werk slechts de voortzetting of de hernieuwing van de oude mysteriën was en dat hij een metselaar moest worden op de manier van Apollo of Amphion. En weten wij niet dat de oude ingewijde dichters, wanneer zij spraken over het stichten van een stad, daarmee het vestigen van een leer bedoelden? Zo boden Neptunus, de god van de redeneerkunst, en Apollo, de

god van de verborgen dingen, zich als metselaars aan bij Laomedon, de vader van Priamus, om hem te helpen de stad Troje te bouwen, d.w.z. de Trojaanse religie te stichten." (*Maçonnerie Orthodoxe*, blz.44) [*Geheime Leer – GL* II, 795-6]

HPB geeft ons wat interessante informatie over vroege 'moderne' maçonnerie. Zij associeert deze nauw met Griekse en Latijnse schrijvers, van wie sommigen ingewijden waren. Zij zegt dat deze heidenen, volgens haar, de ritualen en dogma's van het vroege christendom stichtten, waarbij zij de fundamenten legden van ritualistische kerken en van de loge van de moderne maçonnerie. Maar zij voegt eraan toe dat de kerken en de maçonnerie ver van elkaar verwijderd geraakt zijn sinds de dagen dat beide één waren. Op een andere plaats verwijst HPB naar het 'verloren woord' en zegt zij dat dit in bezit was van Paracelsus.

Ons wordt een specifieke datum gegeven, 1646, toen *Ashmole werd toegelaten 'tot de vrijheid der vereniging van werkzame masons te Londen. … In die tijd was de vrijmetselarij niet wat zij later werd; het was geen politieke of christelijke instelling, doch een werkelijk geheime organisatie, die alle mannen, die verlangend waren naar de onschatbare zegen der gewetensvrijheid en die vervolging door de geestelijkheid wilden vermijden, tot de banden van het lidmaatschap toeliet.'* [*Isis Ontsluierd-Isis-* , II, 349]

Later spreekt zij over de verbinding van de vrijmetselarij met andere speculatieve riten van de oudheid, waaronder de zuiverheid van de oude Engelse tempeliersrite van zeven graden. In dezelfde paragraaf verwijst zij naar de achttiende-eeuwse stichters van speculatieve vrijmetselarij. Dan zegt zij betekenisvol: *Er zijn geen ongepubliceerde geheimen meer.* Dan was er de grote maçonnieke revolutie van 1717 en de beginselverklaringen van 1723 en 1738 toen de eerste grootloge werd gesticht. De 'ceremonies en wachtwoorden' van de maçonnerie zijn vertekende kopieën van zuiver heidendom en van neoplatonisme. Tenslotte hebben wij de categorische verklaring dat de moderne maçonnerie ontstaan is op 24 juni 1717 in Covent Garden in Londen. [zie *Isis* II,349]

Op verscheidene plaatsen wordt ernaar verwezen dat de kabbala de wortel of basis is van de maçonnerie. De kabbala is een samenvattende uitdrukking voor de aloude wijsheid of de archaïsche wijsheidsreligie. Deze is in bezit geweest van adepten of ingewijden sinds er denkvermogens op aarde waren om haar te bevatten.

De kabbala gaat terug tot de oertijd, maar tot het begin van de huidige christelijke jaartelling werd zij alleen mondeling van Meester op leerling overgebracht. Algemeen wordt aangenomen dat zij niet werd opgeschreven, tot de eerste eeuw na Christus door rabbi Shimon ben-Yohai en door zijn zoon en zijn secretaris. Dit was een enorm werk dat schematisch en met diagrammen tot in detail de aard en het functioneren van de kosmos weergaf, met een speciale verwijzing naar de mens. HPB was een bestudeerder van het Systeem en schreef er veel over. Vanwege de nauwe band met de kabbala wordt de maçonnerie erfgenaam van de zeer uitgebreide traditionele aloude wijsheid, maar volgens HPB zijn zowel de maçonnerie als de kabbala veranderd om in de leer van de christelijke kerk te passen, en bovendien zijn de echte geheimen van

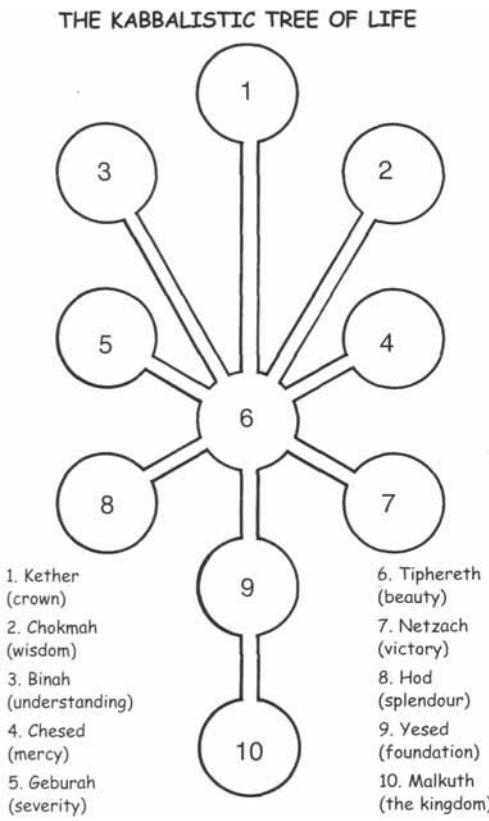

(schema) De kabbalistische levensboom

1.Kether (kroon)
2.Chokmah (wijsheid)
3.Binah (begrijpen)
4. Chesed (genade)
5. Geburah (gestrengheid)
6. Tiphereth (schoonheid)
7. Netzach (overwinning)
8. Hod (pracht)
9. Yesed (fundament)
10. Malkuth (het koninkrijk)

zowel de kabbala als de maçonnerie verloren geraakt.

In de legende wordt Hiram geassocieerd met de bouw van de tempel van Salomo, daar hij een meester bouwheer was. Het is een zonnemythe [*GL*, I, 314] en hij verwierf het cederhout en het goud ervoor. Het is vermeldenswaard dat een zekere 'Chiram', of koning Hiram in de kabbala, vermeld wordt in *GL* II, 113. Het is niet duidelijk of koning Hiram dezelfde is als Hiram Abif, maar de passage die hem vermeldt gebruikt ook de significante woorden: '*De culminatie van het geheime werk is de spiritueel volmaakte mens'* (zie hoofdstuk I).

Voor een leek die voor het eerst iets over hem leest, is Salomo een raadsel. Op verscheidene plaatsen wordt er door HPB naar hem verwezen als zijnde een mythe; hij was nooit een levend mens.

Op een andere plek wordt hem, zelfs door HPB, een geboortedatum toegekend, ca. 974 v. Chr., en wordt zijn dood gesteld in 937 v. Chr. Volgens HPB is hij, net als Hiram, een zonnemythe, maar zij vermeldt wel één van zijn uitspraken als aanwijzing voor zijn veronderstelde wijsheid: '*Er is niets nieuws onder de zon.*'

Volgens HPB is de tempel van Salomo eveneens een mythe en heeft die nooit bestaan. Zij betoogt dat er, als deze van een dergelijke grootsheid was als er verteld wordt, iets van moet zijn overgebleven, maar zelfs historici uit die tijd noemen haar niet. Het is echter merkwaardig dat de maten ervan, zoals getallen en verhoudingen, zogenaamd overeenkomen met die van de grote piramide en met de ark van het verbond.

Hiram, Salomo en zijn tempel komen voornamelijk voor in maçonnieke traditionele kennis en ritualen. De latere literatuur van de vrijmetselarij geeft aan dat vrijmetselaars Hiram nu beschouwen als een mythe.

… de hele maçonnieke ritus van inwijding is gebaseerd op de Bijbelse allegorie van de bouw van die tempel (van Salomo), waarbij vrijmetselaars voor het gemak vergeten, of misschien niet weten dat het latere verhaal gemodelleerd is naar Egyptische en nog vroegere symbolen. Ragon verklaart dit door aan te tonen dat de drie gezellen van Hiram … staan voor de laatste maanden van het jaar en dat Hiram staat voor de zon – vanaf de midzomer benedenwaarts, wanneer hij begint af te nemen, waarbij de hele ritus een astronomische allegorie is. [*CW* XIV, 264]

Het bouwen van de tempel van Salomo is de zinnebeeldige voorstelling van het geleidelijk verkrijgen van de geheime wijsheid of magie; het verheffen en ontwikkelen van het geestelijke uit het aardse; het openbaren van de macht en de luister van de geest in de stoffelijke wereld door de wijsheid en het genie van de bouwer. … Dit is de "Tempel" die kan worden opgericht zonder dat "bij het bouwen" het geluid van de hamer of enig ijzeren gereedschap in het huis wordt vernomen. ... In alle landen van het Oosten, overal waar de magie en de wijsheidsgodsdienst maar worden bestudeerd, staan zij, die ze beoefenen en bestuderen, bij hun orde bekend als bouwers … terwijl de studerenden of neofieten onder de bespiegelende of theoretische (bouwers) worden gerangschikt. De eersten bewijzen door hun werken hun beheersing over de krachten van de onbezielde zowel als de bezielde natuur; de laatstgenoemden volmaken zich nog pas in de eerste beginselen van de geheime wetenschap. Deze uitdrukkingen zijn blijkbaar in het begin door de onbekende stichters aan de eerste metselaarsgilden ontleend.

In de nu algemeen gebruikelijke taal worden onder "werkzame vrijmetselaars" verstaan de steenleggers en handwerkslieden, die de orde vormden vóór de tijd van Sir Christopher Wren; en onder "bespiegelende vrijmetselaars" alle leden van de orde, zoals men die thans kent. De aan Jezus toegeschreven zin: "Gij zijt Petrus… op deze rots zal ik mijn gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen", laat … toch duidelijk zijn werkelijke betekenis zien. Wij hebben de betekenis medegedeeld van Pater en Petra bij de hiërofanten; de op de stenen tafels der laatste inwijding geschreven verklaring werd door de inwijder overhandigd aan

The Great Pyramids at Giza (Cairo), Egypt

de uitverkoren toekomstige vertolker. Wanneer de ingewijde zich op de hoogte had gesteld van de geheimzinnige inhoud ervan, die hem de geheimen der schepping openbaarde, werd hij zelf bouwer, want dan was hij bekend gemaakt met het dodecahedron, de meetkundige figuur waarop het heelal gebouwd is. Aan wat hij in vorige inwijdingen over het gebruik van de duimstok en de bouwkundige beginselen geleerd had, werd een kruis toegevoegd, welks loodrechte en horizontale lijnen de stichting van de geestelijke tempel moesten voorstellen, door ze te leggen over het verenigingspunt, het middelste oorspronkelijke punt, het element van alle bestaan, dat het eerste concrete denkbeeld van de godheid voorstelt. Van die tijd af aan kon hij als bouwmeester (zie I Corinthe III:10) een tempel van wijsheid op die rots voor zichzelf bouwen, en na een vaste grondslag te hebben gelegd, "een ander daarop laten bouwen". [*Isis* II, 391-2]

De Tempelridders zijn onlosmakelijk verbonden met zowel de aloude alsook de recentere vrijmetselarij. Al vroeg in hun geschiedenis waren sommige ridders ingewijden in de mysteriën. De ware ridders leefden heel sober. *De Tempeliers moesten, ter voorkoming van vervolgingen, hun eigen plechtigheden in het diepste geheim doen plaats hebben.* [*Isis* II,382]

De orde was gesticht in 1118 door de ridders Hugo de Payens en Godfried de St. Omer, in naam ter bescherming der pelgrims, terwijl haar werkelijke doel was het herstel van de oorspronkelijke geheime eredienst. De ware lezing van de geschiedenis van Jezus en de eerste christenheid werd door de Hogepriester der orde van de Tempel (van de Nazareense of Johannietische sekte), een zekere Theocletes, medegedeeld aan Hugo de Payens, waarna enkele ridders in Palestina haar vernamen van de hogere, meer verstandelijk ontwikkelde leden der Johannietische sekte, die in haar mysteriën waren ingewijd. Hun geheime doel was vrijheid van verstandelijke gedachten en herstel van één universele godsdienst. Zij hadden bij ede de gelofte van gehoorzaamheid, armoede en kuisheid afgelegd, en waren in den beginne de echte ridders van Johannes de Doper, die riep in de woestijn, en leefde van wilde honing en sprinkhanen. Zo luidt de overlevering en de echte kabbalistische lezing.

Het is onjuist dat de orde pas later antikatholiek werd. Dat was zij van den beginne; het rode kruis op de witte mantel, het gewaad der orde, had dezelfde betekenis als bij de ingewijden van elk ander land. Het wees op de vier hemelstreken van het kompas, en was het zinnebeeld van het heelal. [*Isis* II, 381-2]

Volgens HPB gold hetzelfde voor de vrijmetselaars als voor de ridders; beiden zijn hun geheimen kwijt en zoeken nu nog steeds naar het 'verloren woord'. De ridders ondergingen recentelijk hetzelfde lot als de vrijmetselaars door toedoen van de Jezuïeten. HPB verwijst verscheidene malen naar de geleidelijke verwereldlijking van de vrijmetselarij, die leidt tot het uiteindelijke vergeten van haar

ware aard die geworteld is in de mysteriën. In haar verhandeling over symbolen, graden en ordes legt ze enkele verklaringen af die erop neerkomen dat 'ware' vrijmetselarij nog leeft, eraan toevoegend dat dit het geval is bij sommige Rozenkruisers. Op een aantal plaatsen vertelt zij ons dat de ware Aloude Wijsheid, de Geheime Leer, waarop alle mysteriën en de latere bewegingen gebaseerd zijn die leidden tot de vrijmetselarij, nog steeds in bezit is van ingewijden in de Verborgen Wetenschap.

Ons verhaal over de moderne vrijmetselarij geeft duidelijk aan dat zij haar oorsprong vond in het oosten waar de ingewijden van de mysteriën in het bezit zijn van de geheimen van de Aloude Wijsheid. Naarmate het verhaal vordert zien wij hoe deze geheimen niet alleen verloren gingen in de vrijmetselarij, maar ook in de andere zijrivieren van de Aloude Wijsheid. Er zijn echter duidelijke verklaringen dat de oosterse ingewijden nog steeds in het bezit van deze geheimen zijn. De gevolgtrekking hieruit is dat in de enorme hoeveelheid literatuur die HPB aan het einde van de negentiende eeuw produceerde, sommige van de geheimen van de Aloude Wijsheid door die ingewijden bekend gemaakt zijn.

Uit: *Insight*, herfst 2004
Vertaling: A.M.I.

Geleidelijk aan leert het Zelf, dat vrij is, permanent en niet aan verandering onderhevig, om op te houden zich te identificeren met de werelden van verschijnselen door zich steeds meer zelf te verwerkelijken en te bepalen naarmate de geestelijke vermogens meer volledig uitdrukking vinden. Dit is de evolutionaire fase van het kosmische proces.

Corona Trew en E. Lester Smith,
This Dynamic Universe

De bloesem en de slang

De weg van gele baksteen en het klaprozenveld

– John Algeo

Op hun reis over de weg van gele baksteen door het land van Oz naar de Smaragden Stad kwamen Dorothy en haar kameraden langs een klaprozenveld, waarvan de bedwelmende geur de reizigers van vlees en bloed, Dorothy, Toto en de Laffe Leeuw in een diepe trance bracht, waardoor hun verdere vooruitgang belemmerd werd. Alleen door de intelligentie van de Vogelverschrikker en de toewijding van de Blikken Man vonden ze een manier om hogere machten in te roepen om hen uit het veld te krijgen en terug op de weg naar het hart van Oz.

John Algeo diende negen jaar als president van de Theosophical Society in America en was internationaal vice-president van de Theosophical Society. Hij is auteur van *Reïncarnatie in kaart gebracht* en is redacteur van *The Letters of H.P. Blavatsky 1861-1879*. Hij schrijft voor veel theosofische tijdschriften.

Het is heel waarschijnlijk dat Frank Baum, de theosofische auteur van *De Geweldige Tovenaar van Oz*, bekend was met het spirituele gidsje van mevrouw Blavatsky, *De Stem van de Stilte*, dat pas elf jaar eerder was uitgegeven dan zijn bekende kinderboek. Net als *De Tovenaar van Oz* beschrijft *De Stem van de Stilte* een queeste, waarin de pelgrim door drie hallen moet gaan – van Onwetendheid, Lering en Wijsheid. In de tweede hal vindt de pelgrimziel 'de bloesems van het leven, maar onder elke bloem ligt een opgerolde slang.' In een voetnoot bij die passage identificeert H.P. Blavatsky (HPB) de tweede hal als 'het astraal gebied, de psychische wereld van bovenzinnelijke waarneming en van bedrieglijke gezichten… Geen in die regionen geplukte bloem is ooit op aarde gebracht zonder haar slang om de steel gekronkeld. Het is de wereld van de Grote Begoocheling' (p.36).

De Stem van de Stilte werd geschreven 'voor hen, aan wie de gevaren van de lagere *Iddhi* (psychische vermogens) vreemd zijn'. Die vermogens

worden gesymboliseerd door de bloem met een slang om de steel gekronkeld of door een veld klaprozen, waarvan de geur ons denkvermogen overweldigt en ons in een narcotische roes dompelt. Het gevaar van de lagere *iddhi* is dat hun aantrekkelijkheid ons kan weglokken van onze pelgrimstocht en ons kan doen bezighouden met spiritueel irrelevante verschijnselen en met afleidingen die ons ego bevredigen.

Het gevaar van de lagere iddhi is dat hun aantrekkelijkheid ons kan weglokken van onze pelgrimstocht.

Vanaf aloude tijden tot in onze eigen tijd zijn wij gewaarschuwd tegen de lagere *iddhi* of psychische vermogens. De 5e eeuwse neoplatonistische filosoof Proklos zei over deze lagere vermogens, 'de goden vermanen ons geen blik op hen te werpen voordat wij omringd zijn door de [hogere] vermogens die tot geboorte gebracht zijn door de mysterieriten.' Ook de Chaldeeuwse orakels adviseren iets dergelijks: 'Gij moet ze niet aanschouwen voordat het lichaam vervolmaakt is; want zij fascineren altijd al de ziel van de mensen en trekken ze weg van de mysteries.' G.R.S. Mead, een theosofische autoriteit op het gebied van deze aloude schrijvers, voegt hieraan toe: 'Van de lagere visioenen dient men zich af te wenden opdat de hogere theofanieën, of manifestaties van de goden, gezien kunnen worden.' (Chaldeeuwse Orakels 2:66).

Dichter bij onze eigen tijd waarschuwen de instructies die gegeven werden aan de 14-jarige Krishnamurti en uitgegeven als *Aan de Voeten van de Meester* ook voor dit gevaar: *Begeer geen psychische vermogens; deze zullen komen zodra… het goed voor u zal zijn ze te bezitten. Ze te forceren brengt vaak moeilijkheden met zich; dikwijls wordt wie ze bezit, misleid door bedrieglijke natuurgeesten, of hij wordt hoogmoedig en meent dat hij geen vergissingen kan begaan, en in ieder geval zou de tijd en de krachtsinspanning, nodig om ze te verkrijgen, gebruikt kunnen worden om voor anderen te werken. Deze vermogens zullen in de loop der evolutie komen… Tot op dat ogenblik is het beter, dat ge ze niet hebt.* (p.29-30).

Het derde doeleinde van de Theosofische Vereniging is 'het onderzoeken van de onverklaarde wetten in de natuur en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn.' Sommige mensen zien die latente vermogens als uitsluitend of hoofdzakelijk de 'lagere *iddhi*', die helderziendheid, voorkennis, telepathie en dergelijke omvatten. Die dingen zijn inderdaad vormen van latente vermogens, maar het onpartijdig onderzoeken ervan, in een wetenschappelijke geest, is niet hetzelfde als te trachten ze in onszelf te ontwikkelen. Het proberen zulke latente vermogens in onszelf of in iemand anders te activeren kan zelfs storend werken bij een behoorlijk – dat wil zeggen competent, betrouwbaar en onpartijdig – onderzoek daarnaar.

Bovendien zijn er andere, hogere soorten *iddhi*, die spirituele krachten zijn – zoals inzicht, wijsheid, mededogen, harmonie enzovoort – die de meest rigoureuze zelfontwikkeling vereisen om ze van latente aanwezigheid tot activiteit te brengen. De lagere *iddhi* zijn reëel en normaal (zij het niet in ons stadium van evolutie), maar ze zijn ook gevaarlijk. Alles wat bestaat is goed en heilig als het juist gebruikt wordt op de juiste tijd. Zoals Prediker

zegt: *Er is voor alles een tijd, en voor alles een doel onder de hemelen*. Er komt een tijd voor het ontwikkelen van de lagere *iddhi*, maar dit is de tijd voor het cultiveren van Wijsheid en Liefde, Creativiteit en Vrede. Dat zijn onverklaarde wetten van de natuur en latente vermogens die onze onderzoekingen waard zijn, hier en nu.

Het onderzoeken van onverklaarde natuurwetten en latente menselijke vermogens is een doelstelling geweest, zij het niet de belangrijkste, van de Theosofische Vereniging vanaf de vroegste tijd. Het initiatief om de Society te stichten kwam door een lezing van een ingenieur-architect, George H. Felt, op één van de soirées van mevrouw Blavatsky over 'De verloren Canon van proportie van de Egyptenaren'. Zijn voordracht ging over de geometrische symboliek op de muur van een Egyptische tempel, maar Felt beweerde ook ontdekt te hebben hoe Egyptische priesters geesten van de elementen aanriepen en bevelen gaven. Die bewering, en de belofte van Felt om dat te demonstreren, wekte de belangstelling van anderen op die bijeenkomst en leidde tot een voorstel om een vereniging te stichten met als doel zulke zaken te onderzoeken, alsook meer in het algemeen het onderzoeken van wetenschap en religie.

Ofschoon het initiatief voor het stichten van de Society werd ingegeven door belangstelling voor verschijnselen, waren de doelstellingen, zoals uiteengezet in de statuten van 1875, algemener: *kennis van de wetten die het universum besturen te verzamelen en te verspreiden*. Tegen 1878 waren die doelstellingen verder gediversifieerd tot het omvatten van andere doelen, zoals *het studeren met als doel de latente vermogens in de mensheid te ontwikkelen' en eindigde met 'uiteindelijk en voornamelijk hulp bij het instellen van een broederschap der mensheid… van ieder ras.* Sinds die tijd was het duidelijk dat broederschap de centrale en voornaamste doelstelling van de Society was. Tegen 1886 was de nadruk op verschijnselen afgenomen, door onderzoek daarnaar te beperken van alle leden van de Society tot slechts enkelen: *De derde doelstelling, waarmee een deel van de leden van de Society zich bezig houdt, is het onderzoeken van onverklaarde natuurwetten en de psychische vermogens van de mens*. Tegen 1888 werd de derde doelstelling geassocieerd met een *bepaald besloten afdeling van de Society onder leiding van de Corresponderend Secretaris [HPB]*. Rond 1896 kreeg de derde doelstelling de vorm die zij nu nog heeft in de wereldwijde Society: *het onderzoeken van de onverklaarde wetten in de natuur en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn*, met weglating van de term 'psychisch'.

Er komt een tijd voor het ontwikkelen van de lagere iddhi, maar dit is de tijd voor het cultiveren van Wijsheid en Liefde, Creativiteit en Vrede.

De innerlijke stichters van de Society waren op dit punt altijd duidelijk. In één van zijn vroegste brieven aan A.P. Sinnett (no. 5) schreef de leraar, bekend als KH: *De term "Universele Broederschap" is geen holle frase. De massa van de mensheid heeft een opperste claim op ons… Het is de enige vaste fundering voor universele moraliteit… en het is de aspiratie van de* ***ware adept****. Later schreef hij (brief no.12) De Leiders*

willen dat er een "Broederschap der Mensheid", een echte universele broederschap wordt opgestart; een instituut dat zichzelf bekend maakt over de gehele wereld en dat de aandacht trekt van de hoogst (ontwikkelde) mensen. Met nadruk wilden zij geen 'School voor tovenarij' (brief no.11) en in het algemeen verwierpen zij het belang en de waarde van alle psychische verschijnselen.

Waarom, vraagt men wel eens, werd dan de aandacht van de Society verschoven van een focus op het paranormale naar een focus op broederschap en cultureel begrip? Dat is echter een onjuiste formulering. Met het oog op KH's vroege en sterke nadruk op broederschap en intercultureel begrip als de doelstellingen van de Society, doen we er beter aan te vragen waarom er bij de stichting van de Society, überhaupt nadruk gelegd werd op verschijnselen. Het antwoord op die vraag is tamelijk duidelijk.

Het onderzoek naar onverklaarde wetten en latente menselijke vermogens heeft dus altijd deel uitgemaakt van de roeping van de Society, al was het niet de basale reden voor de oprichting ervan.

De innerlijke stichters wilden dat er een vereniging gevormd werd voor de doelen die KH uiteenzette in zijn brief aan A.P. Sinnett. KH en zijn collega's waren echter niet degenen die de Society formeerden; gewone mensen, die hun eigen prioriteiten hadden, waren de eerste leden, en zij kwamen bijeen om hun persoonlijke belangen te bevredigen. De laat negentiende eeuw was een tijd van intens conflict tussen religie en wetenschap. In 1873, slechts twee jaar voor de oprichting van de Society, had een hoogleraar aan de universiteit van New York, John William Draper, het boek *History of the Conflict between Religion and Science* (De geschiedenis van het conflict tussen religie en wetenschap) uitgegeven. Dit boek wordt heden ten dage nog steeds gelezen.

Negentiende-eeuwse wetenschap was materialistisch op een agressieve manier, in tegenstelling tot een intellectueel nietig gemaakt christendom dat weigerde feiten over de geschiedenis en de natuur van de wereld te accepteren. Aldus bood dit conflict mensen in de westerse wereld de keus tussen goddeloos materialisme en vrome onwetendheid. Als gevolg daarvan keken vele mensen uit naar iets anders, een derde manier die spirituele en niet-materiële waarden zou bevestigen en toch redelijk zou zijn en wetenschappelijk gefundeerd. HPB dacht na over dat verlangen in een brief die zij schreef aan haar zuster Vera omstreeks de tijd dat de Theosophical Society werd opgericht (*Letters of H.P. Blavatsky*, p.20): *De mensheid heeft haar geloof verloren en haar hogere idealen; materialisme en pseudo-wetenschap hebben ze om zeep geholpen. De kinderen van deze eeuw hebben geen geloof meer; zij verlangen bewijzen, bewijzen op wetenschappelijke grondslag – en die krijgen ze. Theosofie, de bron van alle menselijke religies, zal hen die geven.*

Ten tijde van de stichting van de Society waren spiritualisme en belangstelling voor psychische zaken de uitdrukking van de zoektocht die veel mensen begonnen naar een logische verklaring van de wereld in niet-materiële termen. Zo'n verklaring – van zowel het normale als het ogenschijn-

lijk paranormale – zou de theosofie volgens HPB verschaffen. Als gevolg daarvan trok de Society mensen aan die verlangden naar zo'n verklaring en ook mensen die belangstelling hadden voor het uit de eerste hand waarnemen van verschijnselen die de wetenschap niet kon verklaren en die de conventionele religie bedreigend vond. Aldus betrok de Society bij haar doelstellingen het onderzoek naar zulke zaken, en HPB vertoonde een aantal frappante verschijnselen om de mogelijkheid van dingen in de hemel en op aarde te demonstreren, waarvan men in de filosofie of in de wetenschap nooit gedroomd had.

***

Het onderzoek naar onverklaarde wetten en latente menselijke vermogens heeft dus altijd deel uitgemaakt van de roeping van de Society, al was het niet de basale reden voor de oprichting ervan. Zulk onderzoek is meer een manier om bepaalde waarheden te demonstreren dan een uiteindelijk doel voor het bestaan van de Society. Een aantal prominente leden van de Society hebben echter wel een paar machten die latent zijn in ons allemaal geactiveerd, vooral die van helderziendheid, wat het vermogen behelst bepaalde aspecten van de realiteit te zien die onzichtbaar zijn voor de meeste mensen.

De realiteit omvat meer dan wie dan ook van ons kan overzien. Er bestaan kleuren buiten het bereik van het licht dat zichtbaar is voor onze ogen – infrarood en ultraviolet. Er zijn geluiden die vallen buiten het bereik dat onze oren kunnen horen – het diepe rommelen dat vooraf gaat aan een aardbeving, wat dieren wel horen en wat hen doet vluchten, of hoge fluittonen die honden kunnen horen en waarop ze reageren. Precies zo zijn er smaken, geuren en gewaarwordingen die onze zintuigen niet kunnen opvangen. Bovendien zijn er potentiële stimuli die onze zintuigen al helemaal niet kunnen waarnemen: röntgenstralen, radiogolven, betagolven enzovoort. Wij hebben machines uitgevonden die gevoelig zijn voor zulke stimuli en die ze kunnen vertalen in signalen die wij wel kunnen opvangen, maar wij ervaren die stimuli niet rechtstreeks. Zo geloven veel theosofen ook in het bestaan van suprafysieke stimuli waarop fysieke machines niet kunnen reageren, maar die een paar mensen kunnen ontdekken door middel van de eigenschap die wij helderziendheid noemen.

Betrekkelijk betrouwbare helderziendheid is een zeldzaam verschijnsel en volledig betrouwbare helderziendheid bestaat niet.

Betrekkelijk betrouwbare helderziendheid is een zeldzaam verschijnsel en volledig betrouwbare helderziendheid bestaat niet. De Society heeft nooit veel (leden) gehad die dit talent bezaten of deze eigenschap ontwikkelden. HPB had het, zoals zij zelf beschrijft in een aantal brieven aan haar verwanten. Zij had ook het vermogen voorwerpen te materialiseren en een verscheidenheid aan andere verschijnselen teweeg te brengen. Maar zij kwam in moeilijkheden door dat vermogen te gebruiken om de nieuwsgierigheid van mensen te bevredigen. Haar motieven waren juist – het aantrekkelijk maken van de filosofische waarheden achter de verschijn-

selen, maar de meeste mensen die ze zagen wilden alleen maar meer wonderen zien en geen filosofie.

Ook C.W. Leadbeater was helderziend, zoals misschien het duidelijkst wordt aangetoond door zijn erkenning dat een jonge puber – vies en onverzorgd, van wie zijn onderwijzer geoordeeld had dat hij achterlijk was – bestemd was om een groot leraar en spreker te worden: J. Krishnamurti. Toch beging ook Leadbeater vergissingen, bijvoorbeeld bij zijn helderziende observaties van het verleden, waarop zijn secretaris C. Jinarajadasa hem attendeerde.

In de ijlere dimensies moet wat de waarnemer ervaart wel beïnvloed worden door de eigen achtergrond, verwachtingen en aannames van de waarnemer, precies zoals in de fysieke wereld, maar in een veel sterkere mate in die ijlere werelden.

Dora Kunz, een presidente van de Amerikaanse afdeling, was helderziend, vooral op bepaalde manieren. Zij had een merkwaardig vermogen om naar iemands gezondheidsaura te kijken en fysieke ziektes te onderkennen uit abnormaliteiten in die aura, wat bevestigd werd door medisch onderzoek. Uit dat vermogen ontwikkelde zij een aanvullende diagnostische en genezende techniek genaamd Therapeutic Touch (therapeutische aanraking), die nu veelvuldig door verpleegkundigen gebruikt wordt. Velen kunnen persoonlijk getuigen van de effectiviteit hiervan. Maar zij nam ook andersoortige beslissingen, op ontoereikende gronden, ondanks haar talenten.

Geoffrey Hodson had helderziende vermogens; hij beschreef vooral zijn waarnemingen van engelachtige of *deva* gestalten, alsook de vormen die door muziek geproduceerd werden op de innerlijke dimensies van de realiteit. Hodson werd ook eens getoetst op zijn vermogen om waarnemingen te doen van twee alternatieve elektronenpaden die willekeurig werden afgevuurd langs elk van de twee paden. Niet alleen was zijn waarneming van de paden die door de elektronen gevolgd werden juist, op een niveau dat hoger was dan puur toeval, maar hij kon ook zeggen wanneer de machine die de elektronen uitzond het niet deed en geen elektronen produceerde, ook al was degene die de machine bediende daar op dat moment niet van op de hoogte. Toch was hij niet altijd betrouwbaar en werd hij misleid door de frauduleuze Cottingsley elfenfoto's, net als Sir Arthur Conan Doyle.

Geen enkel helderziend vermogen is altijd accuraat en betrouwbaar, zelfs niet dat van echte helderzienden. Waarom zou dat zo zijn? Het is een duidelijk feit dat verscheidene mensen die dezelfde gebeurtenis zien, op verschillende manieren waarnemen. De gezworen getuigenverklaringen voor het hof door ooggetuigen zijn soms strijdig met elkaar: een demonstratie van de onbetrouwbaarheid van onze fysieke observaties wordt soms gegeven in psychologiecolleges. De docent zorgt ervoor dat de les onderbroken wordt door iemand die de collegezaal binnenkomt, iets volkomen bizars doet en dan direct weer naar buiten gaat. Vervolgens vraagt de docent de leerlingen een verslag te schrijven van wat zij zojuist gezien hebben: hoe zag de

persoon eruit, wat werd er gedaan, wat was het schijnbare doel van de handeling? De resulterende verslagen variëren in belangrijke mate over de meest basale informatie: mensen zien dezelfde gebeurtenis niet op dezelfde manier.

Als onze fysieke waarnemingen al onbetrouwbaar zijn, daar ze beïnvloed worden door vele factoren, inclusief onze verwachtingen, hoeveel te meer zal dat het geval zijn bij waarnemingen in superfysieke dimensies? Natuurkundigen melden ons nu dat de handeling van observeren het waargenomene verandert. Dit is een effect dat wij nauwelijks merken op het niveau waarop we leven, maar dat merkbaar is in de sub-atomaire wereld. In de ijlere dimensies van de realiteit – zoals de emotionele en de mentale – zijn de waarnemer en het waargenomene één, op een manier die veel meer waard is dan in de fysieke dimensie. Bijgevolg moet, in die ijlere dimensies, wat de waarnemer ervaart wel beïnvloed worden door de eigen achtergrond, verwachtingen en aannames van de waarnemer, precies zoals in de fysieke wereld, maar in een veel sterkere mate in die ijlere werelden. Bovendien, als vaardige en geroutineerde helderzienden fouten kunnen maken, wat dan te denken van minder vaardige en amateuristische helderzienden?

Het is ook opmerkelijk dat de beroemde helderzienden weinig zeiden over hoe zij hun eigen talenten op dit gebied geleidelijk ontwikkelden of over het proces waardoor zij ze eerder gebruiken. Er is waarschijnlijk een goede reden voor hun terughoudendheid. Wat geschikt is voor de ene, die op velerlei manieren uitzonderlijk is, is misschien niet aan te raden voor de rest van ons. Mensen op ons niveau van evolutie zouden geen psychische ontwikkelingen moeten forceren. Er zijn ongetwijfeld redenen waarom een paar mensen die vermogens van nature bezaten of die konden ontwikkelen, maar het is voor de meeste mensen niet aan te raden lichtvaardig met psychische zaken om te gaan. Ons wordt verteld (*Mahatma Brieven* 491) dat HPB gescheiden moest worden van een bepaald aspect van haar karakter (wat dat ook moge betekenen) om geleidelijk haar latente vermogens op dat gebied te ontwikkelen. C.W. Leadbeater kreeg specifieke instructies, zegt hij, van zijn Meester, duidelijk voor specifieke doeleinden. Het schijnt dat Dora Kunz geboren werd met psychische vermogens hetgeen op zich niet ongebruikelijk is, daar veel jonge kinderen hiervan enige sporen vertonen, ofschoon dit gewoonlijk geleidelijk verdwijnt. De vermogens van Geoffrey Hodson, net als die van Leadbeater, schijnen ook ontwikkeld te zijn door speciaal onderricht.

Natuurlijk zijn er veel mensen die zeggen dat ze op de één of andere manier helderziend zijn, maar slechts weinigen, als ze er al zijn, hebben de resultaten gedemonstreerd zoals de vier die hierboven genoemd zijn. Sommige zelfuitgeroepen helderzienden zijn oplichters: zo simpel ligt het. Sommigen zijn misschien zelf wel misleid. Sommigen hebben ongetwijfeld een zeker helderziend vermogen dat niet goed ontwikkeld of onder controle is. Het inschatten van helderziendheid is geen gemakkelijke zaak. Het grote probleem is dat van de constante herhaalbaarheid. Helderzienden worden beïnvloed door hun omgeving, dus het is moeilijk betrouwbare wetenschappelijke toetsen op hen toe te passen – waarschijnlijk onmogelijk in de strikte

zin. Men kan niet vertrouwen op wat niet op een betrouwbare manier getoetst kan worden.

* * *

Sommige geleerde wetenschappers hebben getracht buitengewone waarnemingen en andere psychische vermogens te onderzoeken. Twee mensen die op dit gebied het meest rigoureuze werk gedaan hebben zijn Ian Stevenson, die herinneringen aan voorbije incarnaties onderzocht heeft, en Rupert Sheldrake, die cognitie buiten de beperkingen van bekende fysieke kanalen heeft onderzocht. Maar helaas neigt de wetenschappelijke gemeenschap er als geheel toe hun werk te negeren, zonder twijfel omdat hun bevindingen in strijd zijn met het dominante paradigma van wetenschappelijk denken.

De latente vermogens in ons zijn niet beperkt tot helderziendheid en andere psychische vermogens.

De derde doelstelling, voor zover deze betrekking heeft op zaken als helderziendheid, was nooit bedoeld voor alle leden van de Society. Maar de latente vermogens in ons zijn niet beperkt tot helderziendheid en andere psychische vermogens.

Meditatie, wat de Society ons leert en wat vele leden beoefenen, boort andersoortige latente vermogens aan. Wij hebben inderdaad latente spirituele vermogens waarvan de ontwikkeling en toepassing meer kan doen om het leven van het individu en van de maatschappij te verbeteren dan welke psychische expansie dan ook.

Het is geen angst die ons ervan weerhoudt het paranormale op een eensgezinde en wetenschappelijke manier te onderzoeken. Het is een oordeel over wat mogelijk is, aan te raden en winstgevend op manieren die er toe doen. Het juiste onderzoek van psychische vermogens vereist de opleiding, ervaring en toewijding van wetenschappers zoals Ian Stevenson en Rupert Sheldrake. De rest van ons kan zulke zaken echter op een anekdotische manier onderzoeken. Wij kunnen verslagen verzamelen van gebeurtenissen die niet gemakkelijk verklaard kunnen worden door een materialistische kijk op de wereld, en wij kunnen ze bekijken in het licht van de theosofische traditie. De intense en doelgerichte onderzoekingen van zulke verslagen vraagt om iemand met de juiste opleiding en de vastbeslotenheid om die toe te passen (zoals Stevenson en Sheldrake) en zulke mensen kunnen niet zomaar gematerialiseerd worden. Zij zijn een zeldzame soort. Wat wij allemaal kunnen doen is ons bewust te zijn van mogelijkheden die het normale op ons niveau overstijgen en deze op te schrijven voor hen die de speciale bekwaamheden bezitten die nodig zijn voor hun rigoureuze onderzoek.

Een ander soort onderzoek van onverklaarde wetten en latente vermogens vereist echter geen andere competentie dan die wij allemaal in onszelf kunnen ontwikkelen. Dat is namelijk een bewustzijn van wie wij zijn, waar wij zijn en waarom wij hier zijn. De techniek voor zulk onderzoek is ook geen mysterie. Zij bestaat uit studie, meditatie en dienstverlening. Studie over wat de grote wijzen uit het verleden dachten en over hoe onze tijdgenoten reageerden op die wijze denkbeelden zal ons helpen aan een

kaart of een blauwdruk voor onze eigen zelfontwikkeling. Mediteren over de grote waarheden uit het verleden en over onze eigen innerlijke realiteit zal ons deze studie eigen maken en ons niet alleen intellectueel goed geïnformeerd, maar ook innerlijk wijs maken. Dienstverlening is het onvermijdelijke resultaat van innerlijke wijsheid: zij die wijs zijn, manifesteren hun wijsheid door andere wezens behulpzaam te zijn. Paradoxaal genoeg is het dienen van anderen de enige manier tot een volledige realisatie van wat wij bestudeerd en waarover we gemediteerd hebben.

De belangrijkste van alle onverklaarde wetten is die welke verband legt tussen ons en alle andere levende wezens. De grootste van alle latente vermogens is het vermogen om de wet van onderlinge relaties in het dagelijks leven toe te passen. Dat vermogen is wijsheid, mededogen, vrede en spirituele kracht. Dat is waar de derde doelstelling eigenlijk over gaat.

Verwijzingen

Baum, L.Frank, *The Wonderful Wizard of Oz*. Chicago:G.M. Hill Co.,1900

Blavatsky, H.P., *The Letters of H.P. Blavatsky.* Deel I. Ed.John Algeo. Wheaton, IL: Theosophical Publishing House, 2003

Idem, *The Voice of the Silence.* 1889. Adyar Centenary Edition. Adyar, Chennai, India: Theosophical Publishing House, 1982.

Doyle, Arthur Conan, *Fairies Photographed.* New York: George H. Doran, 1921.

Draper, John William. *History of the Conflict between Religion and Science.* New York: Appleton, 1873.

Krishnamurti, J. (Alcyone). *At the Feet of the Master*, 1910. Herdruk Wheaton, IL: T.P.H. 2001

The Mahatma Letters to A.P. Sinnett from the Mahatmas M & K.H. in Chronological Sequence. Ed.Vicente Hao Chin. Adyar, Chennai, India: T.P.H, 1998.

Sheldrake, Rupert. *A New Science of Life: The Hypothesis of Morphic Resonance.* Rochester, VT:Park Street Press, 1995

Idem, *The Sense of Being Stared At: And Other Aspects of the Extended Mind.* New York: Crown, 2003

Stevenson, Ian. *Children Who Remember Previous Lives: A Question of Reincarnation.* Rev.ed.Jefferson, NC:McFarland, 2001

Idem, *European Cases of the Reincarnation Type.* Jefferson, NC: McFarland, 2003.

Uit: *The Quest,* maart-april 2004
Vertaling: A.M.I.

Theosofie is de Goddelijke natuur, zichtbaar en onzichtbaar, en haar Vereniging de menselijke natuur, die tracht naar haar Goddelijke Vader op te stijgen.

Uit: Diamanten van H.P. Blavatsky

De stichters van de Theosophical Society, kolonel H.S.Olcott en mevrouw H.P. Blavatsky, kozen Adyar in 1882 als internationaal hoofdkwartier van de Society, nadat zij in verscheidene delen van India op zoek waren gegaan naar een geschikte plaats ervoor. De schoonheid van de rivier, de oceaan en de bomen en de rust die er heerst op Adyar maken het tot een ideaal centrum voor spiritueel leven. Bovendien biedt het voorzieningen voor het administratieve werk.
Sinds 1882 hebben talloze mensen profijt gehad van het leven en de activiteiten op Adyar. Zij zijn er gekomen om te wandelen, lezingen te horen, te studeren, mee te doen aan discussies en om zich naar binnen te richten. Mensen van alle naties nemen deel aan de cursussen en conventies die er ieder jaar plaatsvinden. Geleerden en studenten reizen erheen om een tijdje door te brengen te midden van de kostbare schatten van de Adyar bibliotheek. Boeken en andere literatuur worden van hieruit over de hele wereld verzonden om gebruikt en vertaald te worden. Er is een constante internationale uitwisseling geweest door Adyar en een constante sfeer op Adyar om het 'dagelijks overwinnen van het zelf' te leren en de betekenis van het leven van de mens.

Radha Burnier
Uit: The Theosophist, april en mei 1983

Goed en kwaad

– Greta Eedle

Houd op kwaad te doen, leer om goed te doen.
In de een of andere vorm, in verschillende bewoordingen bij verscheidene gebeurtenissen, is ons allemaal vanaf onze kindertijd dit advies gegeven, eerst omdat ons geleerd werd ons te conformeren aan de tradities en gewoonten van het gezin en de sociale en godsdienstige groep waarin we werden geboren; later omdat wij kennismaakten met de wijsheid van de wijzen van de wereld.

Greta Eedle was lid van de Theosophical Society (TS) in Engeland. Zij heeft regelmatig in *The Theosophist* gepubliceerd.

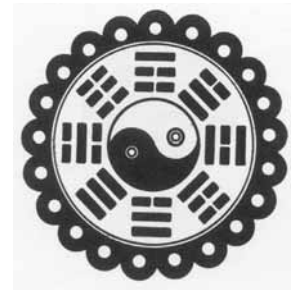

Zolang wij ons beperken tot de beperkte voorschriften van de kleine groep, rijzen er bij ons geen twijfels. Wanneer wij echter de mensheid als geheel gaan beschouwen, met haar grote verscheidenheid aan gezichtspunten met verschillende relaties met eigen en andere groepen en met de andere natuurrijken, dan is het mogelijk dat we in verwarring raken over wat goed en kwaad is.

Onze studies leiden ons tot de overtuiging dat het het absoluut goede een goddelijk principe is waarin het mentale, emotionele en fysieke goed en kwaad uiteindelijk opgenomen zullen worden. Totdat de mensheid echter ver vooruit is gegaan, veel verder dan haar huidige staat van geestelijke onwetendheid, zal zij dit innerlijk rijk van het goede, het ware en het schone niet kunnen binnen gaan.

Om in onze huidige conditie tot een helderder beeld van de aard van ‘goed’ te komen, moeten wij de aard van ‘kwaad’ onder ogen zien. In de geschriften van mevrouw Blavatsky vinden we overal verwijzingen naar het bestaan van kwaad en deze geven een uitgebreid beeld. Een paar citaten: *Het*

kwade is inderdaad slechts een tegenwerkende, blinde kracht in de natuur; het is reactie weerstand en tegenstelling – voor sommigen kwaad, voor anderen goed.

Er bestaat geen kwaad op zichzelf; alleen de schaduw van het licht, zonder welk licht geen bestaan zou kunnen hebben, zelfs niet in onze waarnemingen. Indien het kwade verdween, zou het goede tegelijk daarmee van de aarde verdwijnen.[1]

De demon van trots, wellust, oproerigheid en haat bestond niet vóór het verschijnen van de stoffelijke, bewuste mens. Het is de mens, die deze duivel verwekt en gevoed heeft en hem toegestaan heeft zich in zijn hart te ontwikkelen; de mens wederom is het, die de in hem wonende God bezoedeld heeft door de reine geest aan de onreine demon der stof te verbinden.[2]

Terwijl een fundamenteel beginsel van goed een geldig begrip is, is kwaad een veranderende, wisselende vorm van onwetendheid die zal worden opgenomen in een hogere werkelijkheid wanneer de tijd overgaat in de eeuwigheid. Tot die tijd wordt de dualiteit van kosmische geest en stof weerspiegeld in de menselijke aard als het conflict tussen het hoger en het lager zelf van de mens, een conflict waarin zijn vrije wil om keuzes te maken voor een groot deel meespeelt.

Het is niet de Rector, of de Maharadja, die beloont of straft … maar de mens zelf – zijn daden of karma trekken individueel en gezamenlijk (zoals soms met hele volkeren het geval is) allerlei soorten van kwaad en rampen aan. Wij brengen OORZAKEN voort en deze wekken in de siderische wereld de overeenkomstige krachten op, welke magnetisch en onweerstaanbaar aangetrokken worden tot – en terugwerken op – hen die zulke oorzaken voortbrengen, om het even of dergelijke personen metterdaad kwaad doen of eenvoudig 'denkers' zijn, die op boosheid zinnen. Gedachte is stof … en 'elk deeltje van de bestaande stof moet een register zijn van al wat gebeurd is'.[3]

Laten we aan de ene kant het karma opmerken dat op de mens drukt en zien hoe hij ingekapseld wordt door familieverplichtingen, lichamelijke vermoeidheid die ontstaat door overwerk, onvoldoende of verkeerde voeding, door emotionele bekrompenheid en mentale beperkingen; aan de andere kant nemen we de vooruitgang van de mensheid in de ontwikkeling van praktisch en abstract denken waar, in het vermogen om ontdekkingen te doen en de vaardigheid om deze uit te voeren in de enorme hoeveelheid genereuze, vriendelijke daden en we zien daarnaast een toenemende interesse voor mystiek en occultisme. Dan verbazen we ons over de veerkracht van de menselijke geest die bijna elk lichamelijk onheil kan verdragen. De moed, die een uiting is van de geest, en die getoond wordt door hen die strijd, marteling en andere hellen op aarde doorstaan hebben is een bewijs van de goddelijke aard van de mens, vooral wanneer deze een verlangen in het individu gewekt heeft om de mensheid te helpen, een verlangen dat niet eerder gevoeld werd.

Deze hulp is er om ons er aan te helpen herinneren dat, hoewel we leven binnen het raamwerk van een karma dat onze stappen moeizaam en zwaar maakt, deze ons ook in staat stelt om onze harten hoog op te heffen en zo de hulp van de Oudere Broeders van de mensheid en de engelenscharen aan te trekken. Deze niet in te schatten factor in ons leven wordt in het christendom genade (grace) genoemd.

Wanneer we deze genade ervaren, al is het maar op een eerste en voorzichtige wijze, dan brengt deze een vreugde en vrede in het hart die we nooit meer kunnen vergeten en die de mens aanspoort om door te gaan. Het laat zich echter ook op manieren zien die de mens niet prettig vindt. Dit houdt in, dat een weldadige invloed op bepaalde tijden teruggetrokken wordt (wat men geestelijke dorheid noemt) en dit dwingt de mens om op zich zelf te staan en daardoor grotere zedelijke kracht te ontwikkelen om zijn ontwikkeling te versnellen. In dit licht bezien is de volgende paragraaf de moeite van het bestuderen waard: *De ouden waren van mening, dat wanneer de leidende actieve 'verstandswezens' of 'intelligenties' (de goden) zich uit een of ander deel van de Ether in onze Ruimte – de vier gebieden welke zij bestieren – teruggetrokken, dat bijzondere gebied in het bezit van het kwade gelaten werd, aldus genaamd wegens de afwezigheid van het Goede daarin.*[4]

Wij vragen ons natuurlijk af: waarom zouden de intelligenties ermee ophouden? Is dit omdat contact met kwaad onze evolutie versnelt? Dat is mogelijk. Velen van ons hebben gezien hoe mensen onder de druk van groot lijden barmhartige daden hebben verricht, die voordien boven hun vermogen uitstegen. Vanuit de menselijke ervaring gezien, is kwaad datgene wat onze lichamen, onze gevoelens en ons denken kwelt. Het kan ons innerlijk centrum niet treffen zodat we, door steeds bewuster in dat centrum te leven, geleidelijk afstand nemen van kwaad.

Theosofische literatuur staat vol aanwijzingen hoe we de grovere trillingen, die met de meer materiële en daardoor slechtere invloeden van buitenaf overeenkomen, uit onze fysieke, emotionele en mentale lichamen, kunnen schudden. Zolang wij meer eten dan nodig is, de grovere lichamen van dieren als voedsel gebruiken of bedwelmende dranken gebruiken, zelfs al is dat in de kleinste hoeveelheid, of onze hersenen suf maken met drugs, hoe onschuldig ook, zo lang als we onze emoties en gedachten zonder onderscheid in alle richtingen laten ronddwalen, zolang voegen wij aanzienlijk meer toe aan de obstakels die ons al in de weg staan om een bewust contact met ons innerlijk centrum te maken. Dat betekent dat we, als we zo doorgaan, onnodige hindernissen opwerpen die in de loop van ons leven onoverkomelijk zouden kunnen blijken. Een muur waarvan we in onze jeugd de hoogte zouden hebben kunnen beperken totdat we die zouden kunnen beklimmen, zou dan met de opeengestapelde grofheid van onze gewoonten zo hoog kunnen worden dat hij onneembaar wordt.

> … Liefde … is een machtig vuur, dat de lagere aard transformeert.

Zoals onze studies ons geleerd hebben, is onze mensheid altijd onder de hoede van de Groten, die telkens weer hun boodschappers sturen om de weg te wijzen. In verschillende soorten leringen uitgedrukt is die weg altijd een oproep om op te houden kwaad te doen en om te leren goed te doen. *'Haat houdt nooit op door haat'* zei de Boeddha. *'Haat houdt alleen op door liefde.'* De eigenschap van liefde die in staat is om haat in zijn vele slechte uitdrukkingsvormen te consumeren en te absorberen, is een machtig vuur, dat de lagere aard transformeert en deze ontvankelijk maakt voor geestelijke in-

vloeden. In het christendom zei de apostel Johannes: *'God is Liefde'* en Paulus zei: *'Liefde is de vervulling van de Wet.'* In deze context is het de moeite waard om de volgende woorden in zijn bekende brief aan de Korintiërs nog eens te herhalen: *Al spreek ik de taal van mensen en engelen – als ik de liefde niet heb, ben ik een galmend bekken of een schelle cimbaal. Al heb ik de gave van profetie, al ken ik alle geheimen en alle wetenschap, al heb ik het volmaakte geloof, dat bergen zou kunnen verzetten – als ik de liefde niet heb, ben ik niets. (-) De liefde is geduldig en vriendelijk; de liefde is niet afgunstig, zij praalt niet, zij verbeeldt zich niets. Zij gedraagt zich niet onfatsoenlijk, zij zoekt zichzelf niet, zij laat zich niet kwaad maken en rekent het kwade niet aan. Zij verheugt zich niet over onrecht, maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt zij, alles gelooft zij, alles hoopt zij, alles verduurt zij …(-) Deze drie dingen blijven altijd bestaan: geloof, hoop en liefde; maar de liefde is het voornaamst.*[5]

Als men het gebod van Christus gehoorzaamt: *'heb uw naaste lief als u zelf'*, dan houdt men zich automatisch aan alle tien geboden van het Jodendom en christendom. Als wij ons bovendien houden aan de wetten van liefde, harmonie, sympathie en begrip, als we actief meedoen in net zoveel aspecten van positief en constructief denken en handelen als ons karma ons toestaat, dan openen wij ons voor de ervaring van het fundamentele beginsel van het Goede.

Als wij doorgaan met proberen de grote wet van evolutie die Liefde is te vervullen en geleidelijk opeenvolgende stadia van vergrote verantwoordelijkheid bereiken, dan leren we ook door onderscheidingsvermogen en niet-gehecht zijn, om het kwaad dat dagelijks uit onwetendheid voortkomt te herkennen en te verminderen. We kunnen niet over de kloof tussen onwetendheid en wijsheid springen, maar we kunnen deze alleen maar oversteken via de brug van kennis en lijden.

Volmaaktheid moet, om dit ten volle te zijn, geboren worden uit onvolmaaktheid; het onverleidbare (onvergankelijke) moet uit het verleidbare (vergankelijke) groeien en dit laatste tot voertuig, grondslag en tegenstelling hebben.[6]

Wanneer we proberen de immense concepten van cosmische evolutie en de relatie van de mens hiermee te begrijpen, dan is het zowel verrassend als hartverwarmend om te ontdekken dat de occulte leer op vele manieren de vrijheid van de menselijke wil benadrukt om de subtielere elementen te bewerken en daardoor de wereld te veranderen. Als we het pad betreden dat leidt naar ware goddelijke verlichting, met een vertrouwen in de uiteindelijke overwinning dat nooit de mogelijkheid van een nederlaag erkent, ondanks tegenslagen, valkuilen en omwegen, dan krijgen we de sereniteit om met vertrouwen de waarheid te herkennen en onder ogen te zien die schuilt in het gezegde: *Daar Goed en Kwaad feitelijk naar hun wezen één zijn en in alle eeuwigheid bestaan hebben, gelijk zij altijd zullen blijven bestaan, zolang er geopenbaarde werelden zijn …*[7] *en we zien ook de waarheid dat ieder van ons persoonlijk de kracht bezit om het kwaad te verminderen dat ontstaat door haat en onwetendheid en om het goede dat liefde en wijsheid vergezelt te doen toenemen, door ons eigen denken en handelen.Onze vroegere president N.Sri Ram herinnerde ons aan het volgende: De grootheid van de mens ligt in het niets zijn, terwijl zijn goede werken zich naar alle kanten uitspreiden.* Wat

zijn goede werken? Het zijn die werken die worden verricht door mannen en vrouwen die ernaar streven het goede leven te leiden, maar wat is het goede leven? Volgens Cicero viel dit in drie delen uiteen: *De eerste categorie is het vermogen om de waarheid van het onware te onderscheiden en de verhoudingen te begrijpen tussen één verschijnsel en het andere en de oorzaken en gevolgen daarvan. De tweede categorie is het vermogen om de hartstochten te bedwingen en de begeerten voor rede vatbaar te maken. De derde is het vermogen om ons behoedzaam en begripvol in onze omgang met andere mensen te gedragen. Deze drie deugden zijn wijsheid, gematigdheid en rechtvaardigheid.*[8]

Cicero leerde dat hoge zedelijke normen het allerbelangrijkst in de wereld waren, omdat deugd de mens met zijn eigen goddelijke vonk verbond. Omdat deze goddelijke vonk bovendien alle mensen met elkaar verbond, betekende deze universele broederschap van de mens dat ieder mens de ander met welwillendheid en begrip zou moeten behandelen. Het is een groot eerbetoon aan de kracht van Cicero's gedachten, die vóór de christelijke jaartelling zijn opgeschreven dat, wanneer mensen in het westen tegenwoordig spreken over het goede leven, zij nog steeds een leven van deugd en goede werken bedoelen, geïnspireerd door broederlijke liefde.

Als de mensheid gestadig meer naar het goede en minder naar het slechte wil gaan, dan moet het ideaal van het goede leven door alle mensen overal hoog gehouden worden. Want als het waar is, zoals J.Krishnamurti zegt, dat het probleem van het individu het probleem van de wereld is, dan is het net zo waar dat het wereldprobleem nu het probleem van het individu is geworden, aangezien de gebeurtenissen in de wereld bij het voortschrijden van de tijd ieder individu directer beïnvloeden.

De geschiedenis leert ons dat in welke beschaving dan ook de decadentie begint, wanneer de religieuze en intellectuele leiders en leraren er niet in slagen om het goede leven te leiden. Tegelijkertijd moeten ook diegenen die niet in deze categorie van grote morele verantwoordelijkheid vallen, eveneens hun persoonlijke en maatschappelijke verplichtingen zo volledig mogelijk vervullen, opdat vrede en harmonie kunnen heersen.

De grootheid van de mens ligt in het niets zijn, terwijl zijn goede werken zich naar alle kanten uitspreiden.

De mens wordt niet bevrijd uit de boeien van handeling door zich te onthouden van handeling; evenmin kan hij alleen maar door zelfverloochening tot de hoogste volmaaktheid (siddhi) geraken. Niemand kan, al was het slechts één ogenblik, waarlijk zonder handeling blijven; want hulpeloos wordt een ieder tot handelen gedreven door de aangeboren hoedanigheden (gunas).[9]

Als men kwaad met de zware krachten van de materie vergelijkt en goed met de kracht van het licht, dan is, of de mens nu een genie is of een dwaas, de stoffelijke kracht de zelfzuchtigheid van iedere mens; het licht is datgene wat hem of haar steeds naar een subtieler ervaringsgebied trekt.

Hij die handelt en alle handelingen legt aan de voeten van het eeuwige Brahman en alle gehechtheid laat varen, wordt niet aangetast door zonde, evenmin als een lotusblad door water.

Yogi's die alle gehechtheid hebben opgegeven, verrichten slechts handeling door het lichaam, het denken, de rede en ook door de zinnen, tot loutering van het zelf.

De mens die tot harmonie is gekomen en de vruchten van de handeling verzaakt, komt tot eeuwige vrede (santi); de onevenwichtige echter, die gedreven wordt door begeerte en gehecht is aan de vruchten van handeling, is gebonden.[10]

Het is interessant om op te merken, dat toen de stichters van de Theosophcal Society het motto van de vereniging (satyan nasti paro dharmah) uit het Sanskriet in het Engels vertaalden, zij er de voorkeur aan gaven dharma eerder als godsdienst te interpreteren, dan als plicht (geen godsdienst hoger dan waarheid). Ook de vertaling van de *Bhagavad Gita* door Juan Mascaro, waar de citaten van het Engelse artikel uit zijn genomen geeft de voorkeur aan deze interpretatie. (NB zie de toevoeging over dharma door dra. C. Keus onderaan dit artikel).

Men benadert de Waarheid, die ook het goede en het schone is, door zijn volledige sociale plicht te vervullen, wat die dan ook mag zijn in overeenstemming met wat voor soort mens iemand is en welke talenten men heeft.

De boosdoeners, de dwazen, de nietswaardigen, wier verstand (jnana) door de begoocheling is versluierd, die de geaardheid van demonen (asuras) bezitten, zoeken hun toevlucht niet tot Mij.[11]

Door het illusoire van de paren van tegenstelling, die ontsproten zijn aan toeneiging en afstoting, o Bharata, worden alle schepselen geboren.

Maar de mensen, die zuiver en deugdzaam leven, in wie geen zonde meer is; zij, die bevrijd zijn van de begoochelende paren van tegenstellingen, aanbidden Mij standvastig in hun geloften.[12]

In een wereld die tegenwoordig zo verscheurd wordt door haat, angst, jaloezie, onwaarheid en materialistische zelfzuchtigheid, komt het kwaad dat dit alles in gedachten, emotie en handeling oproept duidelijker naar voren dan in minder turbulente tijden. Het licht van het goede straalt helderder door het contrast. Alle godsdiensten wijzen op een leven van liefdevolle daden, op het vervullen van plicht en toewijding aan de Allerhoogste als de manier om kwaad door goed te overwinnen en een steeds dieper wordende kennis van het geestelijk leven te ervaren.

Hij, de Allerhoogste, Purusha, kan bereikt worden door onwankelbare toewijding tot Hem alleen, in Wie alle wezens verblijven; door Wie, dit, het Al wordt doordrongen.[13]

Het is de afgelopen honderd jaar het voorrecht van de leden van de TS geweest de aandacht van de wereld te vestigen op de onderliggende eenheid van alle leven en op het feit dat het leven van het individu een vonk is van de ene goddelijke vlam. Om deze reden proberen theosofen de universele broederschap van de mensheid zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur te bevorderen.

Gezond verstand laat ons echter zien dat zelfs in de kleinste gemeenschap er zulke verschillen in intelligentie, moraal en algemene mogelijkheden tussen mensen bestaan, ongeacht leeftijd en geslacht, dat dezelfde gedragsregels niet op iedereen toegepast kunnen worden. Niemand verwacht van een kind dezelfde leer- en werkprestatie als van een volwassene. Evenmin zou niemand hetzelfde morele leiderschap verwachten van een verstandelijk gehandicapte als van een persoon die geboren is met het voorrecht van een

goede intelligentie en de mogelijkheid om die te ontwikkelen. Deze intelligentie maakt het mogelijk om het betere en het slechte te onderscheiden bij het nemen van beslissingen in het dagelijks leven. Het komt zelden voor dat iemand geconfronteerd wordt met de eenvoudige taak om te beslissen tussen licht en donker; de paden zijn veeleer een beetje meer of een beetje minder verlicht. De factoren die we moeten overwegen zijn dus of een manier van handelen anderen zal helpen om hun begrip van het grotere goed te vergroten, of dat deze handelwijze zichzelf en anderen alleen maar in een voortdurende kringloop van voorspelbaar gedrag met een twijfelachtig resultaat vasthoudt.

De mensheid is er op een meelijwekkende manier dol op zich bezig te houden met de zwakheden van anderen, of zij nu tijdgenoten of historische figuren zijn. Zoals Shakespeare ons er al aan herinnerde: '*Het kwade dat mensen doen, leeft na hun dood voort, het goede wordt vaak met hun beenderen mee begraven*.' Jammer genoeg hebben zij die de slechte daden van anderen uitvoerig verhalen (soms alleen maar slecht volgens de mening van de spreker of schrijver) maar al te vaak een flinterdun motief om hun eigen bedoelingen te rechtvaardigen; die zijn niet veel beter dan de handelingen van hen die zij aanvallen, waardoor zij haat of boosheid de vrije loop laten waarvoor zij anders geen excuus zouden hebben.

Hier wordt het wereldprobleem het probleem van de enkeling, want als men de geschiedenis beoordeelt, of dit nu de huidige geschiedenis is of die uit het verleden, moet het criterium zijn: hielp die of die beweging het geestelijke, mentale en materiële welzijn van de gemeenschap als geheel vooruit, of heeft zij één van deze aspecten, of zelfs alle drie, in de kiem gesmoord? Men erkent in steeds toenemende mate dat verandering niet gelijk is aan vooruitgang. Hoe luider de roep om vrijheid in sommige gebieden bijvoorbeeld is, hoe groter de daarop volgende onderdrukking was. Dit wijst duidelijk op het feit dat de gebruikte methoden kwaad waren (gewoonlijk snel en gewelddadig) in plaats van goed (door op zorgvuldige wijze te bekijken wat de methoden zijn om ontwikkeling te bevorderen).

Door het vormen van een kern van de universele broederschap van de mensheid, hetgeen in werkelijkheid een natuurfeit is, heeft de TS zich tot taak gesteld om kennis van deze spirituele waarheid te verspreiden tot de tijd is aangebroken, dat zij door de hele mensheid herkend wordt en vertaald zal worden in handelen. Of deze tijd dichtbij of veraf is, hangt er van hoe krachtig de mentale sfeer van de wereld van deze waarheid doordrongen kan worden. Gelukkig blijkt op de meeste plaatsen een toenemend aantal individuen vanuit het goede leven te handelen, door conflicten te voorkomen, door bijstand te geven aan miljoenen mensen die het materieel minder hebben, door onderwijs te verzorgen en op allerlei andere manieren. En deze daden zijn maar al te waar, hoewel ze, ondanks hun talrijkheid, geen publiciteit krijgen in de massa- media, omdat immers alleen het sensationele en het kwade verondersteld wordt nieuwswaarde te hebben.

Hoewel we in een eeuw leven van haast nog niet eerder vertoonde gewelddadigheid waarbij men aan de oppervlakte paradeert met iedere ondeugd en misdaad, zodat het slechte van onze tijd duidelijk getoond wordt,

toch doet het goede dit teniet . Het goede breidt zich in dezelfde tijd in omvang uit en het brengt de tijd dichterbij, dat een hoger niveau in de evolutiespiraal mogelijk wordt, want de gemaakte vooruitgang is niet geïsoleerd in kleine geografische eenheden, maar wordt overal gevoeld. Zelfs in die gebieden waar het spreken en handelen door een tirannieke regering belemmerd wordt, ontwikkelen de geest en de gedachte zich vrijelijk door hun eigen aard en als de tijd daar is zal het goede geleidelijk ontsnappen aan de vele boeien van het kwade.

Op deze manier verlost de inwonende goddelijke vlam geleidelijk de zuivere geest van de onzuivere demon van de materie, waarbij de laatstgenoemde het doel heeft als opstapje te dienen op het pad van ieder ego die van kracht naar kracht gaat bij het verwerkelijken van zijn eigen goddelijkheid.

Noten:
1 H.P. Blavatsky, *De Geheime Lee*r (*GL*) I, [413], J.J. Couvreur, Den Haag
2. *GL* II, [274]
3. *GL* I, [124]
4. *GL* I, [343]
5. *De Bijbel*, Nederlands Bijbelgenootschap, Amsterdam, I Kor. XIII
6. *GL* II, [95]
7. *GL* II, [214]
8. Cicero, *On the Good Life*, Penguin Classics 1, p.128
9. Dra.C.Keus, *Bhagavad Gita* (*BG*), Ankh Hermes, Deventer, III 4.5
10. *BG* V 10-12
11. *BG* VII 15
12. *BG* VII 27, 28
13. *BG* VIII 22

Uit: *The Theosophist*, december 2003
Vertaling: EKB

Vertaler: Als toevoeging een toelichting op de term ‘dharma’ uit de *Bhagavad Gita* door dra. C.Keus, blz.13 en 14.

Dharma is de Indische term voor religieuze, maatschappelijke en morele gedragsregels van de ksatriya; (strijder, heerser); letterlijk betekent het ‘dat wat de dingen samenhoudt’, waardoor alles in gezonde samenhang blijft.

Het is allerminst kennis, inzicht in het geheim des levens waar de praktische mens om vraagt; hij raakt er alleen maar door verward. Toch is het juist deze kennis, dit inzicht, dat de Goddelijke avatar zijn discipel wenst bij te brengen.

Krishna weet, dat het voor Arjuna geen zin heeft aan een andere aardse wet te gaan gehoorzamen. Het heeft geen zin uit de ene kooi over te gaan in een andere, zelfs al is deze ruimer en groter dan de vorige; men moet eens en voor al uit zijn kooi komen; zich vrij weten door Zelfkennis, het antwoord verkrijgen op de vraag: ‘Wie ben ik?’ Zo neemt Krishna op zich Arjuna allengs bij te brengen, dat hij alle idee aan dharma, alle dharmas, moet opgeven; dat hij bewust moet gaan leven uit zijn Goddelijke bron, het Zelf; en dan vanuit dat nieuwe, steeds ruimer wordende bewustzijn handelen. Hij geeft hem allereerst als werkhypothese wíe hij is: het Zelf; hóé hij is: het Zelf door de drie gunas gebonden aan de natuur (prakriti); hoe hij moet handelen, namelijk zonder de vruchten van handeling te begeren.

Het Goddelijke, ware, onvergankelijke, eeuwige moet zijn wet worden. Arjuna krijgt geen vaste leefregel, maar wel een dieper inzicht in zichzelf. Hij leert het begrip te hanteren van: ‘Ik ben.’

Verenigingsnieuws

Internationale Conventie in Adyar

Eind december 2009 is voor de 134ste keer de Internationale Conventie van de Theosophical Society gehouden in Adyar.

Ruim 1100 leden waren aanwezig van wie het overgrote deel uit India afkomstig was. Dit enorme evenement is uitstekend georganiseerd; goede lezingen (in het Engels) gezond eten, vroeg naar bed en vroeg weer op. Het verblijf in Adyar kan een interessante ervaring zijn voor diegenen die zonder TV en internet 's avonds tevreden kunnen zijn met lezen op de kamer en overdag kunnen genieten van wandelen in het prachtige park. Wel moet er rekening gehouden worden met een vermoeiende reis van 20 uur en een duur ticket in het hoogseizoen. Langer blijven dan enkel de conventie bij te wonen is daarom aan te raden; in Zuid India is veel te zien en het weer is zeer aangenaam. Het zit in de planning om dit jaar al op één verdieping van Leadbeater Chambers de badkamers te renoveren.

Wie geïnteresseerd is om deze pelgrimage te doen kan mij bellen voor meer informatie: Govert van der Wal, 0346-570 623.

10de Wereldcongres van de Theosophical Society Rome 10 – 15 juli 2010

Het tiende Wereldcongres van de Theosophical Society zal plaatsvinden in Rome, Italië van 10 tot 15 juli 2010 met als thema *"Universele Broederschap zonder onderscheid: een pad naar bewustzijn"*.

Het onderwerp hangt nauw samen met de geschiedenis en activiteiten van de Theosophical Society en met de vorige negen Wereldcongressen die steeds een prachtige gelegenheid waren voor onderzoekers van over de hele wereld om elkaar te ontmoeten, te studeren, ideeën en standpunten uit te wisselen.

Agenda Nederland

mei 2010

15 Amsterdam, nationale studiegroep *De Geheime Leer*

juni 2010

5 Amsterdam, nationale studiegroep *De Mahatma Brieven*

12-20 Klussenweek ITC Naarden, 035- 6958129

Utrecht, dag van de parapsychologie datum en info op www.parapsy.nl

Agenda buitenland

juli 2010

Rome:

10-15 wereldcongres TS *Universal Brotherhood without Distinctions- Road to Awareness*

Agenda loges en centra

Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met de betreffende loges/centra (zie adressenpagina).

De nationale studiegroepen vinden plaats in de Tolstraat te Amsterdam.

Voor nadere inlichtingen over alle genoemde activiteiten kunt u contact opnemen met de T.V.N.: 020-6765672.
Zie ook www.theosofie.nl.

Verenigingsnieuws

Dit congres in Rome zal evenzeer een moment worden van samenzijn, voor het delen van informatie en het verdiepen van onze kennis.

Sinds haar oprichting op 17 november 1875 in New York, heeft de Theosophical Society haar doelstelling *"het vormen van een kern van universele broederschap zonder onderscheid"* steeds naar voor gebracht, naast de vergelijkende studie van godsdiensten, filosofieën en wetenschap.

Daarmee bedoelt zij rechtstreeks terug te gaan tot aan de tijdloze leringen der wijsheidsscholen die hun benadering baseerden op maieutiek (een methode van vraag en antwoord, zoals bijvoorbeeld Socrates die bezigde) en holisme.

Theosofie is geen religie, legt geen dogma's op en wijst op de eenheid van leven; de Theosophical Society is geen kerk noch sekte en ieder lid wordt werkelijk de gelegenheid gegeven om onderzoek te verrichten volgens het vrijheidsprincipe.

De Italiaanse Theosofische Vereniging, die 71 jaar geleden ontbonden werd door het fascisme als gevolg van haar weigering om de rassenwetten te aanvaarden, is erg vereerd om het Wereld Congres 2010 te mogen organiseren, om zo waarden als Schoonheid, Goedheid en Waarheid te herbevestigen, evenals het principe van Universele Broederschap en communicatie tussen onderzoekers en wetenschappers van verschillende geloofssystemen en wereldvisies. Radha Burnier, internationaal voorzitster van de Theosophical Society en vooraanstaand sanskritiste, Linda Oliveira uit Australië, internationaal vicevoorzitster, en Prof. P. Krishna, een vooraanstaand onderzoeker van Jiddu Krishnamurti's filosofie, hebben hun aanwezigheid in Rome reeds bevestigd.

Praktisch

Het congres zal gehouden worden in het Summit Roma Hotel, in de Via della Stazione Aurelia 99, 00165 Rome; tel. +39 06 665071, fax +39 06 66418062; e-mail: pierelli@srh.it. Het Summit Roma Hotel ligt vlak bij de internationale luchthaven Leonardo Da Vinci en is tevens bereikbaar per trein en bus vanuit het centrum van Rome, dat onze dagen tijdens het Congres zal opluisteren met haar geschiedenis en schoonheid.
De richtprijzen voor het verblijf in volpension bedragen €88,- per dag in een tweepersoonskamer, €110,-

mei 2010

Amersfoort
10 Witte Lotusdag
Amsterdam
15 Witte Lotusdag
Arnhem
3 *De Geheime Leer*, studiegroep, Ineke Vrolijk
10 Witte Lotusdag, voor leden
17 Philip Glass: Herhaling als verandering, lezing, Gertjan Eldering
31 *Bhagavad Gita*, cursus, Ineke Vrolijk
Assen
7 Witte Lotusdag
17 *De Geheime Leer*, studieochtend
Den Haag
10 Witte Lotusdag
22 Meditatiediagram van Blavatsky, inleiding met meditatie, Ineke Vrolijk
22 *De Geheime Leer*, cursus, Ineke Vrolijk
Groningen
10 Bewustzijn tussen dood en geboorte? cursus
31 Bewustzijn tussen dood en geboorte? cursus
Haarlem
8 Witte Lotusdag
14 *Siva Sutra* (Taimni), studieavond
Leeuwarden
3 Witte Lotusdag
Naarden
4 Witte Lotusdag
Rotterdam
11 Witte Lotusdag
18 *De Geheime Leer*, cursus, Ineke Vrolijk

Wist u dat ... de laatste zeven jaargangen van *Theosofia* integraal op onze website te lezen zijn? Kijk op http://www.theosofie.nl/tijdschrift/index.htm.

per dag in een eenpersoonskamer en €70,- per dag in een driepersoonskamer. Informeert u snel over de beschikbaarheid! Het hotelregistratieformulier kan per e-mail gestuurd worden via pierelli@srh.it of per fax voor formulieren die in blokletters werden ingevuld (nr. +39 06 66418062). Dit formulier kan gedownload worden via internet (www.teosofica.org). Alle verdere informatie over het congres en het programma wordt stelselmatig gepost op de website van de Italiaanse Sectie (www.teosofica.org), e-mail: sti@teosofica.org.

De voertaal van het Congres is Engels. Het congres zal geopend worden op zaterdag 10 juli om 10.00 uur en zal gesloten worden op donderdag 15 juli 2010. Het inschrijvingsgeld van €50, omvat toegang tot alle congressessies en kan ter plaatse bij aankomst betaald worden. Er zullen theosofische werken aangeboden worden in het Engels en in het Italiaans. Een sightseeing van Rome wordt gepland op dinsdag 13 juli in de namiddag.

U bent van harte uitgenodigd om deel te nemen!

Speciaal woord van welkom van Antonio Girardi, voorzitter van de Italiaanse Theosofische Vereniging:

Waarde broeder/zuster,

Dit bericht is om u te herinneren aan een belangrijke theosofische gebeurtenis: het tiende wereldcongres van de internationale Theosophical Society dat dit jaar van 10 tot 15 juli 2010 in Rome zal worden gehouden.

Dit congres is belangrijk zowel voor de theosofische verenigingen wereldwijd alsook voor iedere individuele theosoof. Het onderwerp van het congres *"Universele Broederschap zonder onderscheid: een pad naar bewustzijn"* onderstreept de essentie van onze internationale vereniging: universele broederschap zonder onderscheid.

Het congresthema zal ons ook de prachtige gelegenheid bieden om eens te meer de eenheid binnen de internationale vereniging zelf te benadrukken: de harmonische interne verhoudingen, het positieve dialectische werk om broederschap te dienen. Het benadrukt ook de mogelijkheid om de waarde van het pad van waarheid te bevestigen. Het pad van waarheid dat in overeenstemming is met Plato's doelen van

25 *De Stem van de Stilte*, cursus, Ronald Engelse

Utrecht

7 Witte Lotusdag

Zuid-Limburg

6 *De Stem van de Stilte*, studieavond, Ronald Engelse

19 *Clara Codd*, studieavond, Femmie Liezenga

Zwolle Lanoe

11 Witte Lotusdag

Zwolle loge

16 Witte Lotusdag

juni 2010

Arnhem

7 *De Geheime Leer*, studiegroep, Ineke Vrolijk

28 *Bhagavad Gita*, cursus, Ineke Vrolijk

Den Haag

12 Meditatiediagram van Blavatsky, inleiding met meditatie, Ineke Vrolijk

12 *De Geheime Leer*, cursus, Ineke Vrolijk

Zuid-Limburg

10 *De Stem van de Stilte*, studieavond, Ronald Engelse

23 *Clara Codd*, studieavond, Femmie Liezenga

U kunt schenkingen doen aan de TVN, aftrekbaar voor uw aangifte inkomstenbelasting.
Ook legateren aan de TVN is een mogelijkheid.
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de penningmeester van de TVN.

Schoonheid en Goedheid. De Italiaanse afdeling en haar voorzitter hopen dat vele theosofen vanuit de hele wereld in Rome samen mogen komen om werkelijk getuige te zijn van de doeleinden van de internationale theosofische vereniging: ten dienste te staan aan (het werk van) de Meesters/Mahatma's, en om bereid te zijn om voor het welzijn van alle menselijke wezens te werken. Dit zal theosofisch werk in de toekomst versterken.

Met in mijn bewustzijn de gedachte aan de diepe eenheid van de Theosophical Society van onze dierbare internationale presidente, Radha Burnier, tot aan onze nieuwste leden, zend ik u mijn broederlijke groeten.

Antonio Girardi, voorzitter van de Italiaanse afdeling van de Theosophical Society.

Dag van de Parapsychologie

In mei wordt door het Parapsychologisch Instituut en de Studievereniging voor Psychial Research te Utrecht de jaarlijkse "Dag van de Parapsychologie" georganiseerd. Bij het ter perse gaan van dit nummer van Theosofia is de datum nog niet bekend. In april staan datum, nadere gegevens en de inschrijfmogelijkheid op de website: www.parapsy.nl

Programma:

11.00 uur Ontvangst met koffie

11.30-11.45 uur: Opening door de dagvoorzitter prof. dr. Hans Gerding

11.45-12.45 uur:
Drs. Eva Lobach: Doet Psi het hart sneller kloppen?
Verslag van recente onderzoeksresultaten aan de Universiteit van Amsterdam. Het onderzoek richtte zich op hartslagveranderingen tijdens het maken van intuïtieve keuzes, waarbij ook paranormale aspecten werden bekeken.

12.45-13.45 uur:
Drs. Wim Kramer:
Paragnosten en politie: een moeizame samenwerking
Uit een overzicht van de meer dan 60 jaar durende discussie en eigen waarnemingen in de praktijk, blijkt dat er op dit gebied meer vragen dan antwoorden bestaan.

13.45-15.00 uur: pauze (kantine is open)

15.00-16.00 uur:
Drs. Ferry van Putten:
Paranormale ervaringen en de Persoonlijkheid
Verrassende onderzoeksresultaten lijken erop te wijzen dat mensen met veel paranormale ervaringen qua persoonlijkheidskenmerken een speciale categorie vormen.

16.00-17.00 uur:
Dr. Hein van Dongen:
Filosofie en Parapsychologie
Sinds de opkomst van 'psychical research' rond 1880 hebben filosofen dit onderzoek en zijn problemen geanalyseerd. Aandacht voor het werk van o.a. James, Driesch, Bergson, Heymans, Broad en Marcel.

17.00-19.00 uur: hapjes en drankjes

Wist u dat in de Tolstraat 154 te Amsterdam niet alleen het het hoofdkantoor van de TVN is gevestigd, maar ook de 'theosofische boekhandel Adyar' en de 'theosofische bibliotheek' met een unieke collectie theosofische, religieuze en esoterische literatuur?

The Book Of Life
J. Krishnamurti

Harper One
ISBN 978 0 06 064879 4
388 pages, Paperback
Price € 16,95

365 Daily meditations on freedom, personal transformation, living fully, and much more, from the man the Dalai Lama described as 'One of the greatest thinkers of the age'.

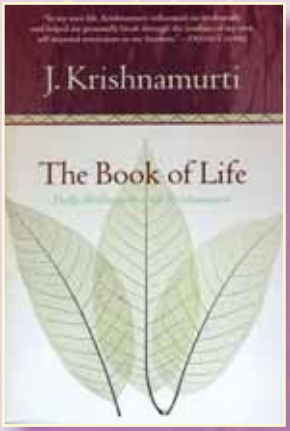

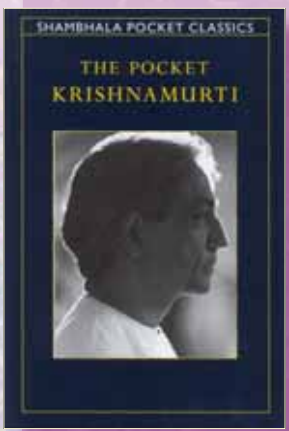

Here is a pocket-size collection of teachings from J. Krishnamurti, one of the most influential spiritual figures of the twentieth century. With great insight and immediacy, these teachings explore what Krishnamurti calls 'the art of living.' He addresses such topics as the way of life without conflict; skill and clarity in action; living and dying; and meditation and the sacred in daily life. This previously unpublished material comes together to create a little gem to be taken to heart in living our lives simply and intelligently.

The Pocket Krishnamurti
J. Krishnamurti

Shambhala Pocket Classics, June 2009
ISBN 978 1 59030 710 6
240 pages, Paperback
Price € 7,95

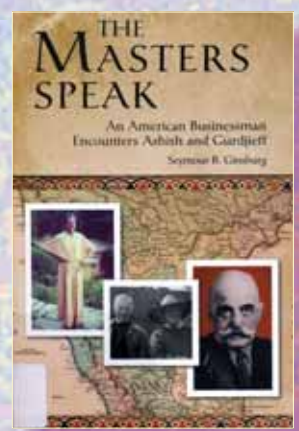

The Masters Speak
An American Businessman Encounters Ashish and Gurdjieff
Seymour B. Ginsberg

Quest Books, 2010
ISBN 978 0 8356 0882 4
320 pages, Paperback
Price € 18.95

This compilation of intimate letters, discourse, and previously published essays, provides readers of all traditions with solid food for spiritual thought. Embark with Sy on his extensive exploration of the root of consciousness through Gurdjieffian teachings, dream analysis, 'life energy', and beyond.

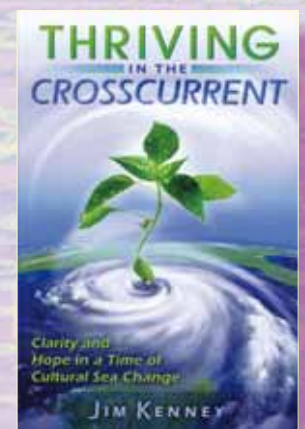

Thriving in the Crosscurrent
Clarity and Hope in a Time of Cultural Sea Change
Jim Kenney

Quest Books, 2010
ISBN 978 0 8356 0876 3
216 pages, Paperback
Price € 16,95

With in-depth scholarly research, cultural expert Jim Kenney offers detailed descriptions of the groups that make up our current global consciousness. From 'yeasayers' such as Catalysts, Actives, and Creatives to 'naysayers', including Militants, Buccaneers and Unexamined Lifers, this book explores the current and emerging beliefs of society. Kenney makes known what is required for the yeasayers to be effective. 'The good news' Kenney states, 'it's a smaller percentage than you might think.'

Theosofische boekhandel Adyar

Tolstraat 154, 1074 VM Amsterdam
tel. (020) 676 56 72; fax (020) 675 76 57
e-mail: books@theosofie.nl; website: www.theosofie.nl
openingstijden: di. t/m vr. 13.00-17.30, za. 13.00-17.00 uur
een boekenlijst wordt u op aanvraag toegestuurd

De diepere zin van het leven
N. Sri Ram

UTVN
ISBN 90 6175 024 5
110 blz., Paperback
Prijs € 4,25

Dit boekje bevat toespraken, die over een periode van enkele jaren op verschillende plaatsen zijn gehouden. De volgende ideeën worden uitgewerkt: Elke gehechtheid betekent een belemmering voor onze ontwikkeling. Door onze verlangens bouwen wij een muur om het bewustzijn; wij sluiten het als het ware op in een gevangenis waarbinnen wij een bekrompen bestaan leiden. Ook ons denken blijft binnen deze nauwe begrenzingen gevangen. Alleen een volkomen rustig en onbeïnvloed bewustzijn kan de waarheid waarmee het in aanraking komt zuiver weerspiegelen.

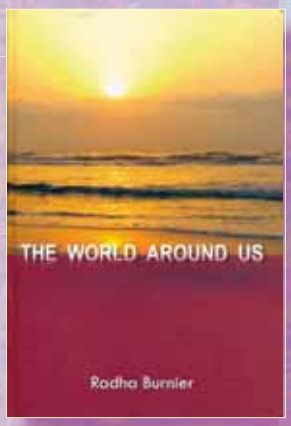

The World Around Us
'On the Watch-Tower'
Articles from The Theosophist of 1980-2007
Radha Burnier

The World Around Us is a compilation of 'On the Watch-Tower' notes written by Radha Burnier. Her careful observation and deep perception of the modern world and of human nature in general, sensitively guides the reader to a better understanding of the Theosophic life.

TPH Adyar, 2009,
ISBN 978 81 7059 521 2
620 pp., Hard cover.
Price € 22,50.

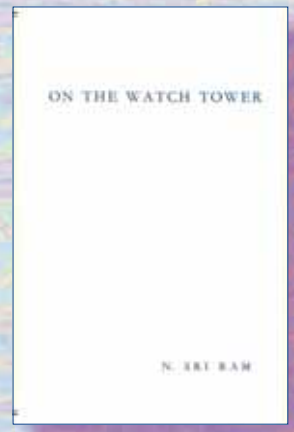

On The Watch Tower
Selected Editorial Notes from 'The Theosophist' 1953 - 1966
N. Sri Ram

The Theosophical Publishing House
Adyar, 1966
ISBN 6097
586 pages,
Hard cover
Price € 9,10

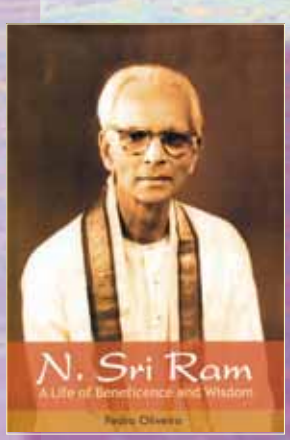

N. Sri Ram
A Life of Beneficence and Wisdom
Pedro Oliveira

TPH Adyar, 2009
ISBN 978 81 7059 561 8
224 pages, Paperback
Price € 7,50

A biography of N. Sri Ram, fifth President of the Theosophical Society, is bound to inspire its readers. The special qualities he brought to the leadership of the Society amounted to a genuine spirit of humility and selfless service, which subtly but steadily permeated and coloured the very fabric of its membership.

Deze titels zijn ook verkrijgbaar bij boekhandel Au Bout du Monde, Singel 313, 1021 WJ Amsterdam, tel. (020) 625 13 97

Doeleinden van de Theosofische Vereniging:

Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur.

Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.

Het onderzoeken van de onverklaarde wetten in de natuur en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn.